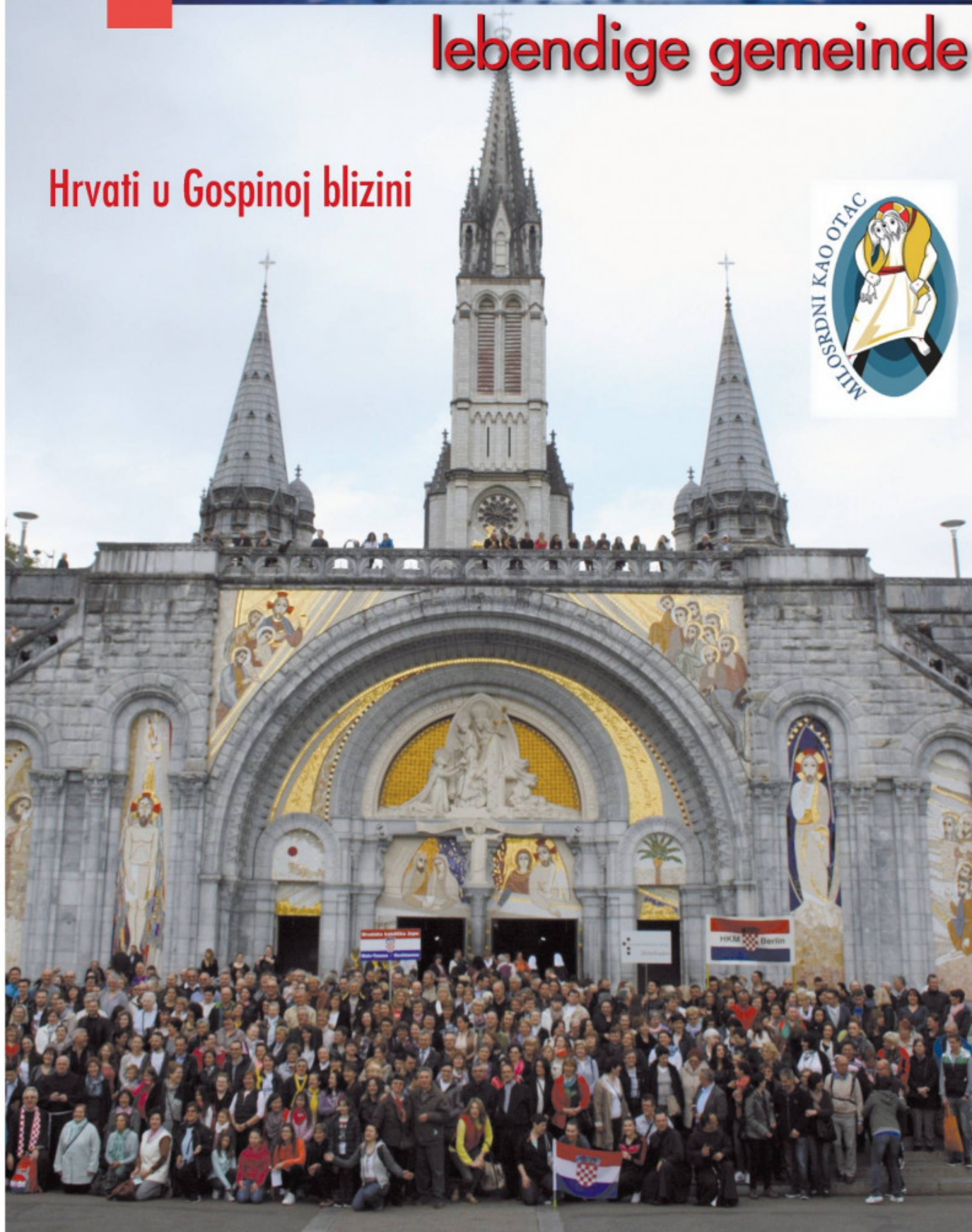

D 2384 E – 1,50 € – SRPANJ-KOLOVOZ/JULI-AUGUST 2016 – BR./NR. 7-8 (361)

ŽIVA ZAJEDNICA

lebendige gemeinde

Hrvati u Gospinoj blizini

Naslovnica:
Okupljeni Hrvati u svetištu Majke
Božje Lurdske;
snimio: A. Polegubić

ŽIVA ZAJEDNICA lebendige gemeinde

List hrvatskih katoličkih
zajednica u Njemačkoj

Zeitschrift der kroatischen
katholischen Gemeinden
in Deutschland
www.zivazajednica.de

60435 Frankfurt am Main

An den Drei Steinen 42 d

Tel.: (069) 9540480

Fax: (069) 95404824

E-Mail:

zivazajednica@kroatenseelsorge.de
delegatur@kroatenseelsorge.de

Izdavač/Herausgeber:

Hrvatski dušobrižnički ured
Kroatenseelsorge in Deutschland

Odgovara/Verantwortlich:

Pfr. Ivica Komadina

Glavni urednik/Chefredakteur:

Dr. Adolf Polegubić

Uredništvo/Redaktion:

Pfr. Ivica Komadina, Željka Čolić,
Stjepan Herceg, Kristina Kovačević,
Marija Lovrić-Holenda,
dr. Adolf Polegubić,
Antonia Tomljanović-Brkić,
P. Jozo Župić

Grafika priprema/Layout &
Bildbearbeitung:

Ljubica Markovica-Baban

Tisak/Druck:

DENONA d.o.o., Zagreb

Godišnja pretplata s poštarinom/
Jahresbezugspreis incl. Porto: € 16,-
za ostale europske zemlje: € 22,-
za prekomorske zemlje: € 35,-
Bankverbindung:

VDD/Kroatenseelsorge in Deutschland
IBAN:

DE03 7509 0300 0006 4989 73

SWIFT-BIC: GENODEF1M05

BLEIBURŠKA TRAGEDIJA

BLEIBURG

Komemoracija o 71. obljetnici Bleiburške tragedije

Pod obnovljenim pokroviteljstvom Hrvatskoga sabora, a u organizaciji Počasnoga bleiburškoga voda i suorganizaciji za liturgijski dio Ravnateljstva dušobrižništva za Hrvate u inozemstvu, središnja komemoracija u povodu 71. obljetnice Bleiburške tragedije održana je u subotu 14. svibnja na Bleiburškom polju u Austriji. Komemoracija je počela molitvom odrešenja na groblju Unterloibach odakle je krenula procesija prema bogoslužnom prostoru na Bleiburškom polju. Misno slavlje u koncelebraciji sedamdesetak svećenika predvodio je banjalučki biskup Franjo Komarica. Prije samog početka mise, riječ pozdrava uputio je ravnatelj Dušobrižništva za Hrvate u inozemstvu HBK i BK BiH dr. Tomislav Markić.

Mons. Komarica je u propovijedi istaknuo kako je „glavni razlog ovoga okupljanja tužna, ali nužna komemoracija stradanja mnogih desetina tisuća ljudi“ te kako se ove godine navršava 71 godina otkako su „oni izdani od tadašnjih Juda, i osuđeni od tadašnjih Pilata završili nasilno ovozemaljski život i došli pred lice svoga Stvoritelja“. Upozorio je kako je „izuzetno dramatična istina o dubokom dehumaniziranju čovjeka, stanovnika europskoga kontinenta koji je imao osobiti privilegij upoznati istinu o Bogu i o čovjeku kao Božjem ljubljenom biću, došla do punog izražaja u dvadesetom stoljeću, najkrvavijem stoljeću od kad se piše ljudska povijest, među desetinama milijuna ljudskih bića kojima su brutalno pogazili njihovo dostojanstvo i oduzeli život druga ljudska bića, praveći se gospodarima života i sudbina; našli su se također i desetine, pa i stotine tisuća naših sunarodnjaka, mladih i starih, muškaraca i žena, djevojaka i djece, Hrvata, mnogi od njih su bili članovi iste Kristove Crkve kojoj i mnogi od nas pripadamo, ili pak članovi Islamske zajednice ili koje druge vjerske zajednice. Ogromna većina njih je čak i bez ikakvog suđenja, samo zato što je pripadala hrvatskome narodu i Katoličkoj Crkvi, odnosno svojoj vjerskoj zajednici bestijalno mučena i likvidirana, počevši od ovog mjesta do bezbrojnih znanih i neznatih stratišta na svojevrsnom dramatičnom križnom putu dugom tko zna koliko desetina i stotina kilometara. Za

veliki broj tih stradalnika ni do danas se ne zna gdje su im posmrtni ostaci“. No, nastavio je biskup, „kao baštinici europske uljudbe, naši roditelji i preci znali su da je za vjerujućeg čovjeka sveta dužnost i djelo milosrđa: mrtve pokopati, i to onako kako to dolikuje ljudskom dostojanstvu i vjerskom uvjerenju pokojnika i njihove najbliže rodbine“. Biskup Koma-

rica također je posvijestio, kako je „ovo znakovito mjesto, i sadržaj današnjeg komemorativnog skupa jedan od najizrazitijih simbola, posljedica totalitarizma i ideologija koje su strahovito ponizile ljudsko dostojanstvo i osramotile ljudski rod, gazeći bezočno ljudsko dostojanstvo, temeljna ljudska prava i slobode, i uništavajući čovjekov osjećaj suodgovornosti i moralne i etičke vrijednosti“. Euharistijsko slavlje pjevanjem je uvećao župni zbor iz Livna i Klapa HRM „Sveti Juraj“.

Uz oko 20.000 hodočasnika pristiglih iz Hrvatske, Bosne i Hercegovine i drugih europskih zemalja, misi su nazočili i visoki državni predstavnici vlasti u R. Hrvatskoj predsjednik Hrvatskoga sabora akademik Željko Reiner, prvi potpredsjednik Vlade RH Tomislav Karmarko, izaslanica predsjednice RH Bruna Esih. Nazočili su i predstavnici vlasti u BiH, zamjenica predsjedatelja zastupničkog doma Parlamentarne skupštine BiH Borjana Krišto. Komemorativnom skupu je nazočio i predstavnik Mešihata Islamske zajednice u RH Idriz Bešić. Po završetku mise, okupljenima su se obratili predstavnici državnih vlasti i Bleiburškoga počasnoga voda, a potom su položili vijence kod spomen-obilježja. U prigodnom programu sudjelovala je Klapa HRM „Sveti Juraj“ i akademski glumac Joško Ševo, a program je vodila Tanja Popce.

Tekst i snimka: IKA

U OVOM BROJU

● HODOČAŠĆA

Hrvati iz
zapadne
Europe
u Lurdu

str.

6

● MAINZ

Hrvatski
dušobrižnici
kod kardinala
Lehmanna

str.

17

● DUHOVNA ZVANJA

Molitvom i
darom do
oltara

str.

10

IZ CRKVE U SVIJETU

**Jubileji bolesnika i invalida te trajnih
đakona**

Papa Franjo u Rimu je preuzeo nagradu „Karlo Veliki“, koja se dodjeljuje kao priznanje osobama koje promiču europske vrijednote.

4. 25

IZ CRKVE U DOMOVINI

**Novi šibenski biskup mons. Tomislav
Rogić**

Papa Franjo je za novog šibenskog biskupa imenovao mons. Tomislava Rogića, dosadašnjeg župnika i dekan na Udbini.

5

DUHOVNA DJELA MILOSRĐA

Žalosna utješiti

12

MLADI I MEDIJI

Ljudi, kamo to idemo?

23

BEITRÄGE IN DEUTSCHER SPRACHE:

**Pfr. I. Komadina: Missionare
der Barmherzigkeit**

**Bischof em. Kardinal Lehmann
80. Geburtstag**

13-15

Vrijeme je godišnjih odmora, koje Hrvati iz Njemačke najradije provode u Hrvatskoj i Bosni i Hercegovini.

„Vjerni Bogu, Gospi i domovini“

Protekla dva mjeseca u hrvatskoj pastvi u Njemačkoj bila su u znaku hodočašća. Za Hrvate se kaže da su marijanski narod. Gospi su posvećene brojne crkve i kapele u Hrvatskoj i Bosni i Hercegovini. Oni rado hodočaste Gospi u domovini i u svijetu. I ove su se godine o svetkovini Uzašašća Gospodnjeg okupili u Lurdu, te u drugim svetištima u Njemačkoj – u Altöttingu, Marienthalu, Nevgesu, Hildesheimu, Zweifaltenu, Birnau... Vrijeme je godišnjih odmora, koje Hrvati iz Njemačke najradije provode u Hrvatskoj i BiH. To je ujedno prilika da uz tjelesni odmor pronađu vremena i za odmor svoje duše u brojnim domovinskim svetištima, vjerni Bogu, Gospi i domovini. Upravo je to bilo i geslo 44. hrvatskog hodočašća Gospi u Birnau, koje je održano 29. svibnja, u organizaciji Hrvatske katoličke misije Singen-Villingen. Svečanu sv. misu u punoj Gospinoj bazilici na Bodenskom jezeru predvodio je apostolski nuncij u Njemačkoj nadbiskup mons. dr. Nikola Eterović, koji je mladima iz te misije podijelio sakrament potvrde. „Dragi obitelji, ustrajte u svom uzvišenom kršćanskom pozivu. Iz obitelji, male Crkve evo i plodova – vaši sinovi i kćeri, koji danas potpuno svjesni prihvaćaju

Duha Svetoga u sakramentu sv. potvrde. Ljubav je nešto divno, važno, uzvišeno. To osjećamo, iako ne vidimo. Ljubav je jezik koji svi razumijemo“, kazao je potaknuvši mlade neka uče hrvatski jezik. „Puno sam godina u svijetu i moram govoriti raznim jezicima, ali srcu je najbliži moj materinski hrvatski jezik, koji sam naučio u obitelji, a kasnije usavršavao u školi i u župnoj zajednici. Hrvatski je jezik za vas ovdje posebno važan. Zato posvetite truda dok ste mladi da ga dobro naučite. Jezik je prozor u jednu kulturu. Svi ste vi ovdje pozvani biti veleposlanici vaše prve domovine Hrvatske i vaše druge domovine Njemačke“, kazao je mons. Eterović u propovijedi. Voditelj misije fra Dinko Grbavac je istaknuo kako je Birnau pisalo hrvatsku nacionalnu povijest izvan domovine. „To je nezaobilazno mjesto naših susreta i hodočašćenja. Ovo nam je mjesto vraćalo dostojanstvo iz kojeg smo odlazili podignutih glava, jer se ovdje naš narod daleko od domovine učvršćivao u vjeri i pripadnosti svome rodu.“ Stoga se s pravom može reći da su svetišta lječilišta duša, o čemu je često govorio i kardinal Franjo Kuharić.

Svima radostan i blagoslovljen odmor!
Urednik

Iz delegatove Poruke

Misionari milosrđa

Pred velike blagdane, kao što su Božić i Uskrs, na zajedničkim hodočašćima Hrvata diljem Njemačke, ali i zapadne Europe veliki broj naših vjernika pristupa sakramentu ispovijedi-pomirenju s Bogom. U ovoj jubilarnoj godini Božanskoga milosrđa mogu nam pomoći misli pape Franje iz njegova apostolskog pisma da još više u sebi posvijestimo važnost tog sakramenta.

S prvim danom korizme više od tisuću svećenika u Rimu je primilo „mandat“ iz ruku pape Franje, a među njima su bila i četiri misionara iz Hrvatske te četiri iz Bosne i Hercegovine, sa zadaćom da propovijedaju Božje milosrđe i pozivaju vjernike na obraćenje i pomirenje s Bogom. Misionari milosrđa u Hrvatskoj su: Goran Rukavina, OFMCap (Sisačka biskupija),

Žarko Lučić, OFMCap (Splitsko-makarska nadbiskupija), Bože Vuleta, OFM (Splitsko-makarska nadbiskupija) te Ante Vučković, OFM (Splitsko-makarska nadbiskupija). Misionari milosrđa u Bosni i Hercegovini su Ivan Landeka, OFM (Mostarsko-duvanjska biskupija), Milan Lončar, OFM (Mostarsko-duvanjska biskupija), Slavko Topić, OFM (Vrhbosanska nadbiskupija) te Josip Ikić, OFM (Vrhbosanska nadbiskupija).

Pred nama su godišnji odmori. Vjerojatno će većina od nas posjetiti velika hodočasnička mjesta u našoj domovini, te pristupiti sakramentu ispovijedi. Neka nam ove Papine misli pomognu da osjetimo jakost Božjeg milosrđa.

To svima nama želim!

Vaš vlč. Ivica Komadina, delegat

VATIKAN — JUBILEJI BOLESNIKA I INVALIDA TE TRAJNIH ĐAKONA

Rimski ritam Godine milosrđa

Papa Franjo u Rimu je preuzeo nagradu „Karlo Veliki“, koja se dodjeljuje kao priznanje osobama koje promiču europske vrijednote.

Mnogo je događaja koji su na svoj način obilježili proteklo razdoblje u životu Crkve i koji bi zasluživali da se o njima više izvještava i piše. Tako je početkom svibnja papa Franjo u Rimu preuzeo nagradu „Karlo Veliki“ koja se dodjeljuje kao priznanje osobama koje promiču europske vrijednote. Moglo bi se reći da upravo Sveti Otac — unatoč žestokim kritikama koje upućuje političkom establishmentu — jedini zaslužuje ovu nagradu i to baš zbog toga što je jedan od rijetkih, ako ne i jedini koji u javnosti uporno pita: „Što se dogodilo s tobom, Europo humanizma, heroino ljudskih prava, demokracije i slobode?“ Dok se drugi, posebno europski političari i gospodarstvenici bave samo pitanjima „političko-gospodarskoga spasenja“ Europske unije i njezinih (dakako, legitimnih) interesa, papa Franjo ide dalje i dublje, što je bilo vidljivo i iz njegovoga dugoga govora u kojemu je između ostaloga istaknuo: „U srcu i duhu, s nadom i bez isprazne nostalgije, poput sina koji u majci Europi ponovno nalazi svoje korijene života i vjere, sanjam o novom europskom humanizmu, o putu stalne humanizacije, koji zahtijeva sjećanje, hrabrost, zdravu i humanu utopiju. Sanjam Europu koja je mlada i još uvijek sposobna biti majkom: majkom puno života, zato što poštuje život i pruža nadu u život. Sanjam Europu koja se brine za dijete, koja poput brata pomaže siromaha i onoga koji u nju dolazi tražeći utočište zato što je ostao bez svega. Sanjam Europu koja sluša i cijeni bolesne i stare ljude, kako oni ne bi bili svedeni na predmete koje treba odbaciti jer nisu produktivni.“

„Sanjam Europu obitelji ...“

Sanjam Europu u kojoj biti selilac (migrant) nije zločin, već poziv na još veće zalaganje za dostojanstvo ljudskog bića u cjelini. Sanjam Europu u kojoj mladi udišu zrak čist zbog poštenja, ljepote kulture i jednostavnog života, nezagađen stalnom potrebom

za potrošnjom; u kojoj vjenčati se i imati djecu znači veliku odgovornost i veliku radost, a ne problem zbog pomankanja sigurnog zaposlenja. Sanjam Europu obitelji, s političarima koji su učinkoviti, usredotočeni na ljude više nego na brojeve, na rađanje djece više nego na gomilanje dobara. Sanjam Europu koja promiče i brani pravo svakoga, ne zaboravljajući obveze prema svima. Sanjam Europu za koju se neće moći reći da je njeno

Snimka: gotarčić.blogspot.de

zauzimanje za ljudska prava bilo njezina posljednje utopija.“ No, papa Franjo nije samo sanjar; nije onaj koji tek sanja već je onaj koji uporno djeluje, mijenja i potiče na promjene, životom svjedoči ono što riječima navješta i brani. Potvrdio je to „uronjen“ u mnoštvo bolesnika i invalida, osoba s fizičkim, psihičkim i intelektualnim poteškoćama koje su s njime proslavile svoj jubilej svečanom misom u nedjelju 12. lipnja na Trgu sv. Petra u Rimu. Taj je jubilej, poput onih ranijih već održanih, proslavljen u okviru izvanredne svete godine milosrđa, a trajao je od 10. do 12. lipnja, na što je podsjetio papa Franjo i prije molitve Andeoskog pozdravljenja.

Ljude osloboditi svih ropstava

A upravo o tim nemoćnima i nezaštićenima u našem društvu i crkvenoj zajednici na osobit način skrbe trajni đakoni. I s njima je papa Franjo proslavio njihov jubilej 29. svibnja, podsjećajući da đakon nije „kvazi svećenik“ već je tu za Boga i ljude. Svečana je misa i u toj prigodi bila završetak međunarodnoga susreta više stotina trajnih đakona koji su s

obiteljima u Rim došli iz cijeloga svijeta. Na jubilejskoj su se proslavi trajni đakoni s obiteljima okupili u petak 27. svibnja, dok su u subotu 28. svibnja posjetili baziliku sv. Petra i prošli kroz Sveta vrata. Mogli bismo reći da se i u ova dva važna jubilejska događaja i proslave ogleda kako Rim ima svoj poseban ritam i dinamiku proslava kojima Sveti Otac još jednom želi potvrditi riječi iz razgovora što ga je dao Andrei Tornielli: „Božje ime je milosrđe.“ Na proslavi Jubileja bolesnika i invalida 12. lipnja prije molitve Andeoskog pozdravljenja Sveti Otac upozorio je na Svjetski dan protiv maloljetničkog rada, te sve ponovno pozvao da se ujedine u naporu uklanjanja uzroka toga „modernoga ropstva, koje milijune djece lišava nekih temeljnih prava i izlaže teškim opasnostima. Danas u svijetu ima mnogo djece robova!“ Da su te riječi istinite, potvrđuju i podatci Unicefa prema kojima je ropskim radom danas pogođeno 168 milijuna djece i mladih između 5 i 17 godina starosti. Riječ je o takozvanom „dječjem radu“ u kojemu sudjeluje 120 milijuna djece mlađe od 15 godina. Od 2000. godine broj djece radnika smanjio se za jednu trećinu, ali Unicef upozorava da 85 milijuna djece i dalje radi u opasnim i teškim uvjetima, te da su iskorišteni i izloženi izrabljivanju u rudnicima zlata primjerice u zapadnoafričkoj državi Burkini Faso ili u tekstilnim tvornicama u Bangladešu, ali i na velikim farmama u Južnoj Americi i drugdje.

„Svijet nije bolji ako ga čine samo savršene osobe“, upozorio je u svojoj homiliji na misi na Trgu ispred bazilike sv. Petra papa Franjo. Danas ima onih koji bi se htjeli riješiti bolesnih kao nepodnošljivoga ekonomskoga tereta u doba krize. Nema učinkovitoga lijeka za sve bolesti, a odgovor je uvijek prema papi Franji — ljubav koja štiti od „pijetizma koji bolesnike

Nema savršenih ljudi

„Svijet nije bolji ako ga čine samo savršene osobe“, upozorio je u svojoj homiliji na misi na Trgu ispred bazilike sv. Petra papa Franjo. Danas ima onih koji bi se htjeli riješiti bolesnih kao nepodnošljivoga ekonomskoga tereta u doba krize. Nema učinkovitoga lijeka za sve bolesti, a odgovor je uvijek prema papi Franji — ljubav koja štiti od „pijetizma koji bolesnike

Nastavak na str. 25

Novi šibenski biskup mons. Tomislav Rogić

Papa Franjo je za novog šibenskog biskupa imenovao mons. Tomislava Rogića, dosadašnjeg župnika i dekana na Udbini.

Papa Franjo prihvatio je odreknuće od službe mons. Ante Ivasa na pastoralnom služenju Šibenskoj biskupiji te je za novog šibenskog biskupa imenovao mons. Tomislava Rogića, dosadašnjeg župnika i dekana na Udbini. Mons. Tomislav Rogić rođen je 8. studenoga 1965. u Senju, današnja Gospičko-senjska biskupija, u obitelji Ivana i Marice Rogić. Završio je postdiplomski studij u Rimu na Papinskom sveučilištu Gregoriana, gdje je postigao magisterij iz Biblijske teologije. Obnašao je različite dužnosti u biskupiji, a od 2012. župnik je i dekan na Udbini i Podlpači te je ravnatelj Nacionalnog svetišta hrvatskih mučenika na Udbini.

Susret svećenika iz Bosne i Hercegovine održan je u duvanjskoj župi sv. Mihovila arkandela, u župnoj crkvi posvećenoj sv. Nikoli Taveliću u Tomislavgradu. Na susretu je sudjelovalo oko 250 svećenika, dijecezanskih i redovničkih, na čelu sa svim biskupima u Bosni i Hercegovini kao i apostolskim nuncijem u BiH mons. Luigijem Pezzutom, a sudjelovala su i oba franjevačka provincijala iz Sarajeva i Mostara. Svećenicima iz BiH pridružilo se i nekoliko svećenika iz Kotorke biskupije. Župnik iz Goranaca dr. fra Ivan Ivanda održao je izlaganje o temi Božjega milosrđa iznoseći pojedine naglaske iz crkvenih dokumenata. Posebno je razradio lik Jone iz starozavjetne Knjige o Joni, kojega je Bog pozvao da propovijeda u gradu Ninivi. Euharistijsko slavlje predvodio je predsjednik Biskupske konferencije Bosne i Hercegovine kardinal Vinko Puljić u zajedništvu s nuncijem Pezzutom i svim biskupima i nazočnim svećenicima.

Crkva u domovini bogatija je za ovogodišnje mladomisnike. Gospičko-senjski biskup Zdenko Križić imao je prvo svećeničko redenje, a ukupno 12 ih je bilo u Gospiću od osnutka te biskupije godine 2000. Zagrebački nadbiskup kardinal Josip Bozanić za svećenike je u zagrebačkoj katedrali zareadio trinaesticu dakona.

Riječka nadbiskupija i grad Rijeka svečano su proslavili svetkovinu svog nebeskog zaštitnika sv. Vida. Euharistijsko slavlje predvodio je krčki bis-

kup Ivica Petanjak u zajedništvu s riječkim nadbiskupom Ivanom Devčićem i drugim biskupima.

Tisuću ministranata u Đakovu

Hodočašće hrvatskih branitelja Sisačke biskupije u svetišće Majke Milosrđa održano je u Kloštar Ivaniću. Misu je predvodio sisački biskup Vlado Košić u zajedništvu s generalnim vikarom biskupije mons. Josipom Čorićem, povjerenikom za pastoral brani-

Mons. Tomislav Rogić

telja vlč. Mladenom Vidakom i domaćim župnikom fra Dragom Brglezom, koji je na početku zaželio svima dobrodošlicu u svetišće.

Više od 1000 ministranata i ministrantica s područja cijele Đakovačko-osječke nadbiskupije okupilo se na hodočašću pod geslom „Služenjem postajemo milosrdni kao Otac“ u Đakovu. Središnji dio susreta bilo je misno slavlje koje je u đakovačkoj katedrali predvodio đakovačko-osječki nadbiskup Đuro Hranić, u koncelecijaciji generalnog vikara mons. Ivana Čurića, nadbiskupijskog povjerenika za pastoral ministranata vlč. Dejana Henčića te više od tridesetorice svećenika.

U Novom Selu Palanječkom blagoslovljeni su spomen-ploča i križ za 6000 ubijenih razvojačenih vojnika i civila koje su pripadnici partizanskih jedinica te agenti OZNE i UDBE pod okriljem noći i bez sudskih dokaza krivnje mučki ubili na području šume Brezovica krajem Drugoga svjetskog rata. Na području Sisačko-moslavačke županije evidentirano je i policijski potvrđeno 119 masovnih grobnica s 45.000 tijela bezćutno ubijenih.

„Naša Crkva i katoličke škole“

U Nacionalnom svetišću Sv. Josipa u Karlovcu slavljen je 40. obljetnica Zajednice „MI“ i časopisa „MI“ te 35. obljetnice djelovanja Ansambla „MI tamburica“ iz Hrvatskog Leskovca.

Hrvatsko književno društvo Sv. Jeronima održalo je izbornu skupštinu. Za predsjednika je ponovno izabran dr. Stjepan Razum, za dopredsjednika dr. Alojz Jembrih, za tajnika Ivan Golčić, te za četiri odbornika mr. Marica Đureković, Ante Kraljević, mons. Nedjeljko Pintarić i dr. Agneza Szabo.

Susret hrvatskih biskupa s provincijalima članovima Hrvatske konferencije viših redovničkih poglavara i poglavarica održan je u sjedištu HBK u Zagrebu. Na susretu se razgovaralo o temi „Naša Crkva i katoličke škole“ o čemu je izvijestio mons. Antun Škvorčević, predsjednik Vijeća HBK za katolički odgoj i obrazovanje. Podsjetio je kako na području Republike Hrvatske postoji 12 srednjih i 8 osnovnih katoličkih škola koje polazi 3500 učenika i u kojima djeluje 572 profesora i nastavnika. Katoličke škole ostvaruju jedinstveni odgojno obrazovni projekt čije je osnovno obilježje sinteza vjere i kulture, znanja i mudrosti.

Komisija za beatifikaciju Gospodnetića

Hvarski biskup Slobodan Štambuk imenovao je za članove Komisije u procesu beatifikacije svećenika don Jurja Gospodnetića iz Postira na Braču dvojicu biskupijskih svećenika, župnika župe sv. Jeronima u Pučišćima Pavu Gospodnetića kao voditelja i župnika župe sv. Ivana Krstitelja u Postirima Juru Martinića.

U Sarajevu je održana trinaesta sjednica Stalnog vijeća Biskupske konferencije BiH. Pod predsjedanjem nadbiskupa metropolita vrhbosanskog kardinala Vinka Puljića sudjelovali su dopredsjednik BK BiH mons. Tomo Vukšić, vojni biskup u BiH, i član Vijeća mons. Pero Sudar, pomoćni biskup vrhbosanski, te generalni tajnik BK BiH mons. Ivo Tomašević.

A.O.

LURD Hrvati iz zapadne Europe kod Gospe Lurdske

Hrvati iz hrvatskih katoličkih misija (HKM) i zajednica (HKZ) iz zapadne Europe hodočastili su o Uzašašću Gospodnjem, od 5. do 7. svibnja, u marijansko svetište Lurd, u organiziji Hrvatskoga dušobrižničkog ureda iz Frankfurta i Hrvatske katoličke župe Frankfurt. Svečano misno slavlje na svetkovinu Uzašašća u crkvi sv. Bernardice nasuprot Gospine špilje predvodio je dušobrižnik u HKM Frankfurt fra Ivan Čikara. Fra Ivan je u propovijedi podsjetio kako se nalazimo u Godini Božjeg milosrđa. „Ovo je hodočašće poseban trenutak Božjeg milosrđa. Zastanimo i promislimo sami o sebi. Ono što je bilo, prošlo je. Ovog trenutka na ovom svetom mjestu nemojmo se opterećivati s onim što je bilo, s grijesima koje smo ispovijedali. Ako gledamo unatrag, nazadujemo i to nije dobro. Ako smo zaokupljeni sami sa sobom, vrtimo se oko sebe. Jedini je pravi put da se u sadašnjosti

va da propovijedamo Evanđelje svakom stvorenju, a najbolja je propovijed ona vlastitim životom i vlastitim

povijedi je podsjetio kako bazilika sv. Krunice ove godine slavi jubilej, 115 godina otkako je 1901. godine posve-

Misno slavlje ispred Gospine špilje predvodio je i propovijedao fra Vladimir Ereš

Misno slavlje u bazilici sv. Krunice predvodio je i propovijedao delegat vlč. Ivica Komadina

ovog trenutka okrenemo prema budućnosti, prema onome što Krist obećava. Valja sve ono negativno nadvladati u toj nadi da nam to bude snaga i utjeha, kako bi onada vječna nada postala stvarnost. Događaj u Lurdu izvukao nas je iz naše kaotične svakodnevice. Došli smo ovdje Majci Mariji, našoj najvećoj zagovornici dati zavjet, nešto od nje moliti za sebe i svoje zdravlje, za svoje bližnje. Često zaboravljamo Bogu zahvaliti na onome što jesmo i što imamo. Pritom gledamo što je negativno. Umjesto da si jemo radost ljubavi iz koje smo stvoreni, mi smo tužna lica i nekad sijemo tugu. Ohrabrimo se kako ne bismo gledali samo ono prošlo, već budućće“, istaknuo je fra Ivan Čikara, zaključivši kako nas Isus neprestano pozi-

primjerom. „Isusovo uzašašće na Nebo nije nešto nedohvatljivo i neshvatljivo. Nebo nije neko daleko mjesto iznad zvijezda, a Lurd je mjesto gdje se spojilo Nebo sa Zemljom. Nebo je stvarnost u kojem čovjek ima mjesto u Bogu već ovdje na Zemlji. To je stvarnost utemeljena u prožimanju čovjštva i božanstva u raspetom i uzvišenom Isusu Kristu. Nebo nije prostor nego Osoba u kojoj su i Bog i čovjek zauvijek jedno i nerazdvojivo.“ Na kraju je sve pozdravio župnik HKZ Frankfurt fra Željko Čurković koji je svima zaželio blagoslovljeno vrijeme u Lurdu.

Svečano misno slavlje, u petak 6. svibnja, u bazilici sv. Krunice predvodio je delegat za hrvatsku pastvu u Njemačkoj vlč. Ivica Komadina. U pro-

ćena Blaženoj Djevici Mariji Kraljici Krunice. Istaknuo je kako je arhitekt zamislio baziliku tako da je u njoj oslikano svih petnaest otajstava sv. Krunice na petnaest oltara ili kapelica u čast petnaest otajstava sv. Krunice (radosnog, žalosnog i slavnog otajstva). „Sva ta otajstva su ovdje na oltarima. Na pročelju crkve je umjetničko djelo koje prizazuje Gospu kako sv. Dominiku daje krunicu i tako je Krunica postala još omiljenijom, ne samo u Dominikanskom muškom i ženskom redu, već i u cijelom svijetu. Marija upravlja naše noge putem koji vodi Isusu. Marija je posrednica spasenja. Po Mariji Isusu, znači biti dobro s Marijom, pa ćeš biti dobro i s Isusom. Biti jedno s Marijom i Isusom najveći je ideal koji možemo ostvariti. Posebno

I ove su se godine u Lurdu okupili brojni hrvatski hodočasnici

u ovoj Godini milosrđa molimo Gospodina da nam pomogne da i mi osjetimo milosrđe Božje u svom životu. Ovdje smo došli s različitim željama, molbama. Vjerujemo da će nas Marija čuti i uslišiti naše žarke molitve i da će ih prenijeti Isusu", kazao je delegat

u Lurd tražiti suvarke da ih ponese mo svojoj kući, da ogrijemo one s kojima živimo, za sve one koji su nam se usjekli u srcu i duši. Od tih suvaraka moguće je ugrijati svoju dušu i tijelo, zagrijati za Božje i ljudske stvari. Molimo Boga da nam oprost i jer nismo uvijek

U koncelebraciji je tijekom misnih slavlja svakoga dana bilo više od dvadeset svećenika, pristiglih s hodočasnici iz svojih misija i zajednica. U pratnji hodočasnika bio je i veći broj pastoralnih suradnika i suradnika (redovnica, laikinja i laika), koji djeluju u misijama i zajednicama u zapadnoj Europi. Tijekom misnih slavlja u crkvi sv. Bernardice svirao je, a pred Gospinom špijnom animirao je pjevanje pastoralni referent u HKM Offenbach Zvonko Orlović uz pomoć skupine pjevača. Tijekom misnog slavlja u bazilici sv. Krunice pjevao je uz pratnju na gitari voditelj HKM Solothurn dr. fra Šimun Šito Ćorić uz pomoć voditelja HKM Heilbronn fra Radovana Ćorića i mr. mr. Frane Vugdelije iz Švicarske.

Vjernici su tijekom hodočašća mogli sudjelovati u pobožnosti križnoga puta na brdu Kalvarije uz svetište, molitvi i blagoslovu s Presvetim, ispovijedi i osobnim molitvama i zavjetima, a mogli su posjetiti i Bernardičinu kuću i zatvor. Sudjelovali su tijekom dvije večeri i u procesiji sa svijećama tijekom koje se molio i pjevalo i na hrvatskom jeziku, a imali su prigodu i okupati se u lurdskoj vodi. Na kraju je svima na dolasku na hodočašće zahvalio fra Željko Ćurković te je sve pozvao na hodočašće i sljedeće godine o Uzašašću u Lurd.

Tekst i snimke: Adolf Polegubić

Misno slavlje u crkvi sv. Bernardice predvodio je i propovijedao fra Ivan Čikara

vlč. Ivica Komadina, koji je potom pročitao dio propovijedi blagopokojnoga kardinala Franje Kuharića iz Hrvatskoga nacionalnog svetišta Marije Bistrice, u kojoj se kaže kako su svetišta lječilišta duša. Propovijed je zaključio istinom iz Hercegovine koju su djevojke pretočile u pjesmu, a koja glasi: „Gospe moja, ja sam ovca tvoja, a ti Gospe pastirica moja.“

Misno slavlje ispred Gospine špijlje predvodio je voditelj HKM Lausanne-Wallis u Švicarskoj fra Vladimir Ereš. „Kao i sv. Bernardica u ono vrijeme, tako smo i mi danas došli ovdje

u životu položili ispit pred Bogom. Tu je milijun suvaraka koji nas opterećuju. Lurd je mjesto da ih bacimo sa sebe. Kao da Bog i Gospa i nama danas kažu, zagrebi malo više i dublje u sebe i naći ćeš potom milosti Božje. Suho je oko nas u našem srcu i vjeri. Suho je oko nas u našim riječima i našem osmijehu koji je sve tanji i manji. Zagrebimo dublje i vidjet ćemo da će kroz nas poteći potok ljubavi Božje. To je poruka Lurda svima nama. Ponesimo sa sobom taj potocić milosti Božje u našu budućnost“, istaknuo je fra Vladimir Ereš.

NEVIGES/MARIENTHAL I HILDESHEIM

Hrvati u marijanskim svetišlima u Njemačkoj

Ove su godine Hrvati iz hrvatskih katoličkih misija u Njemačkoj na Duhovski ponedjeljak (blagdan Marije Majke Crkve), 16. svibnja, hodočastili u marijanska svetišta u Neviges, Marienthal i Hildesheim.

U svetištu Nevigesu

Vjernici iz hrvatskih katoličkih misija (HKM) područja Sjeverne Rajne i Vestfalije i iz HKM sv. Nikole Tavelića iz Nizozemske hodočastili su 45. put u njemačko marijansko svetište Bezgrjesnog Začeca Blažene Djevice Marije u Nevigesu, nedaleko Wuppertala, u organizaciji HKM Wuppertal. Prije svečanog misnog slavlja, koje je predvodio vojni biskup u R. Hrvatskoj u miru mons. Juraj Jezerinac u suslavlju s voditeljem HKM Wuppertal fra Josipom Repešom i četrnaesticom svećenika, išlo se od sakristije kroz Marijinu katedralu u procesiji tijekom koje je nošen križ, stjegov R. Hrvatske i Svete Stolice i hodočasnička zavjetna svijeća. U procesiji je bila skupina mladih u hrvatskim narodnim nošnjama. Vjernici su i ove godine u velikom broju ispunili svetište i Marijinu katedralu, a misnom slavlju pribivao je i generalni konzul Generalnog konzulata R. Hrvatske iz Düsseldorfa Zvonko Plečaš.

Sve je na početku u ime organizatora hodočašća pozdravio voditelj HKM Wuppertal fra Josip Repeša kazavši kako su hrvatski vjernici i ove Svete godine došli iskati Božje milosrđe za svoje potrebe. „Preko vas pozdravljam sve vaše ukućane, starije i bolesne, sve koji nisu mogli doći, ali su pristupili preko svojih zaziva i vaših molitava.“ Potom je pozdravio predvoditelja hodočašća i euharistijskog slavlja mons. Jezerinca. „Oče biskupe, ova će Vam godina sigurno biti posebna: napunili ste 50 godina svećeničke službe, 25 godina biskupskog poslanja i prepustili vodstvo Vojne biskupije u R. Hrvatskoj Vašem nasljedniku mons. Juri Bogdanu. Ne-

ka Vam i ovaj Vaš posjet našim zajednicama u ovoj regiji bude trajni spomen i dobro nam došli!“

Potom je svima prigodnu riječ uputio i domaćin, upravitelj svetišta fra Frank Krampf koji je hodočasnici- ma poželio blagoslovljeno vrijeme u Nevigesu u Gospinoj blizini. Mon. Jezerinac je u uvodnoj riječi podsjetio kako su se toga dana u tom svetištu okupili Hrvati ne samo iz tog dijela

nedjeljak 1971. „I tako se broj hodočasnika iz godine u godinu povećavao“. Potom je istaknuo kako je Isus svojom mukom, smrću i uskrsnućem, ne samo ponovno uspostavio narušen savez između Boga i čovjeka, nego nam je dao svoju Majku za Majku. O tada nismo sami, s nama je i Isusova Majka. Njezinu prisutnost dobro je osjetio hrvatski narod pa ju je nazvao „Najvjernijom Odvjetnicom“ i „Dušom

Svečano misno slavlje u Gospinoj katedrali u Nevigesu predvodio je mons. Juraj Jezerinac

Njemačke već i sa svim strana domovine, tako da se, kako je kazao, može reći, da su vjernici u svetištu i kao zastupnici naših svetišta kako u Hrvatskoj tako i u Bosni i Hercegovini.

Mons. Jezerinac je u propovijedi kazao kada su Hrvati početkom 7. stoljeća krštenjem stupili u krilo Katoličke Crkve, oni su tada kao pametan i mudar narod prihvatili Isusa Krista za svog Spasitelja i Učitelja, a Isusovu Majku za svoju majku. „Svi mi baštini- mo štovanje Majke Božje od naših pradjedova. O toj ljubavi Hrvata i Marije govore mnogi povijesni dokumenti i spomenici. Marija se posebno štuje u hrvatskom narodu, o čemu svjedoči i današnji skup Hrvata, koji se okupio u ovom predivnom svetištu Majke Božje u Nevigesu“, kazao je mons. Jezerinac podsjetivši kako su Hrvati iz tog dijela Njemačke prvi put organizirali hodočašće i Neviges na Duhovski po-

duše Hrvatske“ i „Majkom milosrđa“. „U novije vrijeme obraćali su joj se u raznim potrebama i hrvatski branitelji, posebno u vrijeme Domovinskog rata. Kardinal bl. Alojzije Stepinac s pravom je istaknuo: 'Preko Marije dobivamo kreposti, posebno dar vjere, ufanja i ljubavi'. Ništa se ne postiže bez žrtve. Nacionalna i vjerska sloboda je plaćena smrću branitelja. Isus nas je spasio vlastitim životom i zato prolivenu Kristovu krv treba cijeniti, kao i prolivenu krv hrvatskih branitelja“, istaknuo je dodavši kad su Hrvati napuštali domovinu, Crkva je, kao dobra majka, slala svoje svećenike kako bi našem narodu bili na duhovnu pomoć da se ne izgube u svom ljudskom i kršćanskom dostojanstvu. „Zato ste se okupljali i danas se okupljate u svojim misijama, crkvama, kako bi mogli slušati Riječ Božju i primati sakramente na svom materinskom jeziku.

Crkva vas je ovdje prepoznala i prihvatila kao svoju braću i sestre. Stoga smo posebno zahvalno ovoj mjesnoj Crkvi. Ostanite i dalje na visini vjere koju ste ponijeli sa sobom. Njeguajte molitveni život, posebno u svojim obiteljima. Bog neće dopustiti da narod koji moli, koji ga ljubi, da nestane. Čuvajte vjeru kao luč života. Štujte Blaženu Djevicu Mariju kao Majku Crkve. Povjerite joj sebe, svoje obitelji, svoj narod i svoju dragu domovinu. Molite za svoje svećenike, časne sestre da budu Božji, puni žara i ljubavi prema Bogu. Neka vas prati zagovor blaženoga Alojzija Stepinca, koji je bio ne samo veliki štovatelj Majke Božje, nego i ljubitelj svoga hrvatskog naroda. Oduprite se svemu što u vama uništava ono od čega su živjeli očevi vaši i to vam ostavili u naslijeđe kao dragocjeno blago", poručio je mons. Jezerinac. U prikaznim darovima prineseni su hostije, vino, voda, zavjetna svijeća i cvijeće.

Na kraju je posvetnu molitvu Presvetoj Bogorodici sv. pape Ivana Pavla, koju je izgovorio u propovijedi 9. lipnja 2003. u Zadru za apostolskog putovanja u Hrvatsku, predmolio fra Josip Repeša. Potom je fra Josip je zahvalio svima na hodočašću pohvalivši lijepo kršćansko vladanje koja je odlika Hrvata u stranom svijetu. Zahvalnu riječ izrekao je na kraju i mons. Jezerinac. Nakon pozdrava Domovini himnom „Lijepa naša“ i završne pjesme mons. Jezerinac, svećenici i vjernici išli su do Gospine kapele u katedrali gdje su Gospi prinijeli zavjetnu svijeću. Misno slavlje uveličao je zbor HKM Wuppertal uz sudjelovanje okupljenih vjernika u katedrali pod ravnanjem Snježane Peulić i uz orgulj-

Misno slavlje u Marienthalu predvodio je misionar Božjeg milosrđa fra Žarko Lučić

sku pratnju pastoralnog suradnika u HKM Wuppertal Marka Peulića.

Prije misnog slavlja bila je pobožnost križnog puta na kalvariji u svetištu. Križni put je predmolio voditelj HKM Krefeld fra Šimo Grgić. Na kraju križnog puta mons. Jezerinac je održao prigodni nagovor. Nakon križnog puta moljena je krunica Božanskog milosrđa u Marijinoj katedrali. Vjernici su imali prigodi na ispovijed, zavjete i osobne molitve. Nakon misnog slavlja bilo je vrijeme za poslijepodnevno druženje i ručak.

Mons. Jezerinac je u subotu 14. svibnja podijelio sakrament potvrde u HKM Essen i Düsseldorf, a na svetkovinu Duhova u nedjelju 15. svibnja u HKM Wuppertal.

Adolf Polegubić

U svetištu u Marienthalu

Već tradicionalno svake godine, u organizaciji Hrvatske katoličke župe Frankfurt am Main, na Duhovski ponedjeljak, vjernici sa svojim svećenicima i pastoralnim suradnicima hrvatskih katoličkih zajednica Rajnsko-majnskog područja hodočaste Gospi u Marienthal. Vjernici su dolazili autobusima u organizaciji vlastitih župa, ali još više sa svojim osobnim prijevo-

zom. Procjenjuje se da je na hodočašću bilo oko 2000 vjernika. Sakrament pokore započeo je u 11.30 sati. U 11.15 bila je pobožnost križnog puta, a u 12 sati je započela svečana sv. misa, koju je predvodio misionar Božjeg milosrđa, fra Žarko Lučić, gvardijan splitskog kapucinskog samostana na Pojišanu. U propovijedi je istaknuo na poseban način svetopisamske događaje gdje Spasitelj Isus Krist iskazuje svoje milosrđe nama ljudima. Nakon duhovne okrijepa bilo je vrijeme i za tjelesnu okrijepu. U 15 sati je počelo sat klanjanja i molitve pred Presvetim Oltarskim Sakramentom. Molitva pred Presvetim je bila na nakanu Pape, tako da su svi oni koji su ispunili uvijete za potpuni oprost, blagoslovom i zadobili potpuni oprost. Potpuni oprost je posebnost ove godine Božjeg milosrđa, gdje se na poseban način želi posvjestiti svakom vjerniku milosrđe koje svedodnevno primamo od Vječnog, Dobrog i Milosrdnog Boga.

fra Ivan Čikara

U Gospinoj katedrali u Hildesheimu

Vjernici iz hrvatskih katoličkih misija Sjevernog pastoralnog područja hodočastili su u katedralu u Gospinu katedralu u Hildesheimu, u organizaciji Hrvatske katoličke misije Göttingen i Baraunshweig. Svečano misno slavlje predvodio je vojni biskup u Bosni i Hercegovini mons. dr. Tomo Vuksić. Pjevanje je na sv. misi predvodio zbor iz HKM Berlin pod vodstvom Matije Ćosić uz pratnju na orguljama Ane Draganović uz sudjelovanje na misnom slavlju i ministranata iz te misije. HKM Hamburg je organizirala pobožnost križnog puta, a vjernici iz HKM Hannover su bili čitači Božje riječi na sv. misi.

SREDNJI BADEN

Molitvom i darom do oltara

Svečana zahvalna misna slavlja slavila su, u nedjelju 5. lipnja, trojica mladomisnika Hrvatske salezijanske provincije sv. Ivana Bosca – don Branko Bendra, don David Alojzije Leskovar i don Ivan Alojzije Terze u Hrvatskoj katoličkoj misiji Srednji Baden – u crkvi sv. Pavla u Bruchsalu, u crkvi sv. Josipa u Gaggenau, u crkvi sv. Mihaela u Karlsruhe i crkvi sv. Ante u Pforzheimu. Ta hrvatska misija sa svojim zajednicama pokrenula je prije dvije godine akciju „Molitvom i darom do oltara“ za školovanje mladih salezijanaca, među kojima su i ta trojica mladomisnika. Stoga su oni došli u HKM Srednji Baden i njezine zajednice u Gaggenau, Bruchsal, Pforzheim i Karlsruhe slaviti sv. mise kako bi uputili zahvalu hrvatskim vjernicima na molitvi i nesebičnom daru. U Bruchsalu i Pforzheimu je propovijedao don Ivan Alojzije Terze, u Karlsruheu don Branko Bendra, a u Gaggenau don David Alojzije Leskovar. U suslavlju su bili voditelj misije don Ivo Nedić (u Bruchsalu i Karlsruheu), dušobrižnici u misiji don Mihovil Rodić (u Gaggenau i Karlsruheu) i don Stjepan Pasarić (u Bruchsalu i Pforzheimu), vlč. Ivan Plješa (u Karlsruheu), salezijanski provincijal don Pejo Orkić (u Bruchsalu i Karlsruheu) i ekonom provincije don Tihomir Šutalo (u Gaggenau i Pforzheimu), dok je delegat za hrvatsku pastvu u Njemačkoj vlč. Ivica Komadina bio u koncelebraciji u Karlsruheu. Prigodnu riječ je u Bruchsalu uputio župnik dušobrižničke jedinice u Bruchsalu dr. vlč. Benedikt Ritzler, a u Karlsruheu župnik župe sv. Mihaela vlč. Thomas Ehret. Prigodnu riječ uputili su i predsjednici vijeća u zajednicama u misiji – u Karlsruheu Monika Mišić, u Bruchsalu Pero Jurišić, u Pforzheimu Damir Premužić i u Gaggenau Danijela Jurić Kačunić, a na poseban je način mladomisnike i sve pozdravio voditelj misije don Ivo Nedić. Skupina vjernika je bila u narodnim nošnjama, a u prikaznim darovima prineseni su Biblija, križ, kamen iz Hrvatske, kruh, lopta i svijetla. U ime hrvatske pastve u Njemačkoj mladomisnicima je čestitao delegat vlč. Komadina kojima je želio svako dobro u svećeničkom životu. „Biti svećenik u ovom vremenu u

Misno slavlje u crkvi sv. Pavla u Bruchsalu predvodili su mladomisnici don Ivan Alojzije Terze i don Branko Bendra

kojem živimo nije jednostavno, ali je lijepo. Nekada se nama Hrvatima u inozemstvu upućuje prigovor da nemamo duhovnih zvanja. U Njemačkoj baš i nije tako“, kazao je te je naveo primjere hrvatskih duhovnih zvanja iz Njemačke, bilo za domovinsku Crkvu bilo za Katoličku Crkvu u Njemačkoj. Provincijal don Pejo Orkić je u prigodnoj riječi podsjetio kako se toga dana slavi 100. obljetnica dolaska salezijanaca u Njemačku, a 100. obljetnica dolaska salezijanaca u Hrvatskoj je proslavljena 2013. godine. „Don Bosco je bio siromašan. Želio je postati svećenik, ali mi to nisu dozvoljavala financijska sredstva. No, dobri su se ljudi našli koji su mu na tom putu pomogli. „Isto tako su naši kandidati, kojih je, hvala Bogu, zadnjih godina lijep broj, osjetili Božji poziv. Pokušavamo ih pratiti na tom putu i to prvenstveno molitvom. I vaša molitva, braćo i sestre, veliki je doprinos da su naša trojica mladomisnika došla do oltara. I zato vam hvala. Hvala vam i na nesebičnom daru. Da don Bosco nije imao dobročinitelja, ne znam kako bi se sve što se tiče našeg reda odvijalo. Vi ste dio tog mozaika koji pomaže“, kazao je izrazivši i zahvalu salezijancima u toj misiji na svemu što čine za Hrvate u tom dijelu Njemačke. Mladomisnike su pozdravili i djeca i mladi uz prigodne recitacije. Mladomisnici su darovali zajednicama uokvirenu uspomenu sa svojim sv. misa toga dana u misiji Srednji Baden, a provincijal don Pejo Orkić je uručio zahvalnice zajednicama misije na molitvi za duhovna zvanja i njihovu nesebičnom novčanom daru. Na kraju su mladomisnici pojedinačno vjernicima udijelili svoj blagoslov. Vjernici su mogli dati svoj novčani dar

mladomisnicima, a mladomisnici su se tog dara odrekli u korist daljnjeg školovanja salezijanaca. Slavlje je nastavljeno druženjem i zajedničkim obedom. Misna slavlja uveličali su zborovi zajednica HKM Srednji Baden pod vodstvom pastoralnog referenta Dominika Spajića (u Bruchsalu i Pforzheimu) i pastoralne suradnice Sanje Jakopić (u Karlsruheu i Gaggenau).

Don Branko Bendra

Rođen je 20. rujna 1988. u Zagrebu u obitelji Žarka i Marine Bendre. Kršten je u crkvi Presvetog Srca Isusova u Foči kraj Dervente (BiH) 29. listopada 1988. na spomendan blaženog Mihovila Rue. Djetinjstvo provodi u Brckovljanima kraj Dugog Sela gdje završava osnovnu školu. U rujnu 2003. upisuje Nadbiskupijsku klasičnu gimnaziju na Šalati (Zagreb) i ulazi kao kandidat u Zajednicu za odgoj salezijanskih zvanja u Podsusedu. Kroz taj period u Branku sazrijeva duhovni poziv te u rujnu 2007. ulazi u novicijat u Pinerolu pokraj Torina. Prve redovničke zavjete polaže na blagdan Male Gospe, 8. rujna 2008. Formaciju nastavlja u zajednici San Tarcisio u Rimu gdje završava filozofski studij potreban za svećeničku formaciju. Asistenciju vrši u u Rijeci i Podsusedu te je nakon toga poslan na teološki studij u Torino – Crocetta gdje je u istoj zajednici primio službu lektora i akolita. 7. rujna 2014. položio je doživotne zavjete u Zagrebu, a 13. lipnja 2015. u Torinu zaređen je za diakona. Dana 14. svibnja 2016. u svetištu Sveta Mati Slobode, polaganjem ruku i posvetnom molitvom mons. Valentina Pozaica, zaređen je za svećenika. „Još od malena je u meni bila

prisutna želja da postanem svećenik. I sama me pomisao da bih mogao postati svećenik radovala. Uvijek je to bilo negdje u meni. Moja rodna župa je biskupijska i tu nema salezijanaca. Kad sam bio bio u sedmom razredu, jedan me prijatelj pozvao na susret koji su organizirali salezijanci za ministrante na Knežiji u Zagrebu. Kad sam došao tamo, već sam se na prvi pogled zaljubio u don Bosca, gledajući salezijance koji su s nama bili na susretu. Nešto je u meni govorilo, ako želim biti svećenik da želim biti upravo takav svećenik. Onda je sve išlo svojim redom i tako sam postao svećenik salezijanac. Zahvalni smo ovoj hrvatskoj zajednici u Srednjem Bade-

Misno slavlje u crkvi sv. Josipa u Gaggenau predvodio je don David Alojzije Leskovar. Na slici s don Mihovилоm Rodićem i djecom.

Misno slavlje u crkvi sv. Mihaela u Karlshuhe predodili su don Branko Bendra i don David Alojzije Leskovar

nu na potpori. To je lijepi primjer koji može biti primjerom i drugim našim zajednicama u Njemačkoj. Ovdje smo vidjeli živu zajednicu, koja se radošću okuplja i jednog bi mi dana bilo veliko zadovoljstvo i radost djelovati baš u toj zajednici."

Don David Alojzije Leskovar

Rođen je 5. kolovoza 1988. u Zagrebu u obitelji pokojnog Dubravka i Marije Leskovar. Kršten je u crkvi Uznesenja Blažene Djevice Marije u Pregradi 17. rujna 1988. na spomendan sv. Roberta Belarmina. Djetinjstvo provodi u Pregradi u Hrvatskom Zagorju gdje završava osnovnu školu. U rujnu 2003. upisuje Nadbiskupijsku klasičnu gimnaziju na Šalati (Zagreb) i ulazi kao kandidat u Zajednicu za odgoj salezijanskih zvanja u Podsusedu. Kroz

taj period u Davidu sazrijeva duhovni poziv te u rujnu 2007. ulazi u novicijatu u Pinerolu pokraj Torina. Prve redovničke zavjete polaže na blagdan Male Gospe, 8. rujna 2008. Formaciju nastavlja u zajednici San Tarcisio u Rimu gdje završava filozofski studij potreban za svećeničku formaciju. Asistenciju vrši u Žepču (BiH) i Rijeci te je nakon toga poslan na teološki studij u Torino – Crocetta gdje je u istoj zajednici primio službu lektora i akolita. Dana 7. rujna 2014. zaređen je za dakona u Torinu, 7. rujna 2014. položio je doživotne zavjete u Zagrebu, a 13. lipnja 2015. u Torinu zaređen je za dakona. Dana 14. svibnja 2016. u svetištu Sveta Mati Slobode, polaganjem ruku i posvetnom molitvom mons. Valentina Pozaića, zaređen je za svećenika. „Kao dječak sam se vrtio često oko oltara, a svećenička figura me je privlačila. Možda i zato što sam rano ostao bez oca. Otac mi je poginuo kad sam imao osam godina i negdje u svećeniku sam pronalazio oslonac i mušku figuru koja mi je davala neku sigurnost. Ono što je prevagnulo da odem ovim putem, bio je susret sa salezijancima u našoj misiji u Nürnbergu, kad sam bio u šestom razredu. Zajedno sa svojom vjeroučiteljicom i još nekim ministrantima išao sam na susret ministranata u Nürnberg. Prvi put tu susrećem salezijance i tu me među njima oduševljava karizma don Bosca. S petnaest godina sam ušao i sjemenište i danas sam svećenik salezijanac. Lijepo bi bilo djelovati u našim misijama u Njemačkoj, a i sami smo živjeli deset godina u dijaspori u Italiji, tako da nam je to poznato. Mladima mogu poručiti neka se ne boje odazvati Božjem pozivu. Moramo biti radosni da smo danas kršćani, da smo Kristovi."

Don Ivan Alojzije Terze

Rođen je 23. listopada 1979. u Splitu u obitelji Milivoja i Matilde Terze. Kršten je u crkvi Gospe od Pojšana u Splitu 4. studenoga 1979. na spomendan svetog Karla Boromejskog. Djetinjstvo provodi u Vranjicu gdje završava osnovnu školu te u župi sv. Martina prima sakramente euharistije i potvrde. U rujnu 1994. upisuje Nadbiskupijsku klasičnu gimnaziju u Splitu. Za vrijeme studijskog i radnog iskustva otkriva Božji poziv te u rujnu 2007. ulazi u novicijatu u Pinerolu pokraj Torina. Prve redovničke zavjete polaže na blagdan Male Gospe, 8. rujna 2008. Formaciju nastavlja u zajednici San Tarcisio u Rimu gdje završava filozofski studij potreban za svećeničku formaciju. Asistenciju vrši na Knežiji u Zagrebu i Genzanu pokraj Rima te je nakon toga poslan na teološki studij u Rimu – Gerini gdje je u istoj zajednici primio službu lektora i akolita. Dana 7. rujna 2014. položio je doživotne zavjete u Zagrebu, a 20. lipnja 2015. u Rimu zaređen je za dakona. Dana 14. svibnja 2016. u svetištu Sveta Mati Slobode, polaganjem ruku i posvetnom molitvom mons. Valentina Pozaića, zaređen je za svećenika. „Školovanje je u Italiji jako zahtjevno, stoga smo na poseban način zahvalni vjernicima iz HKM Srednji Baden na potpori koju su nam pružali molitvom i financijskim darom. Već sam se ocu provincijalu ponudio za djelovanje u hrvatskoj inozemnoj pastvi, pa ako vodstvo provincije to vidi kao potrebu, bez ikakvih poteškoća ću doći djelovati među Hrvatima u Njemačkoj."

Adolf Polegubić/
www.hkm-mittelbaden.de

Piše: dr. Boris Vulić,
KBF Đakovo

Žalosna utješiti

Bježati od žalosnih osoba bio bi nemilosrdan čin našeg egoizma i komocije.

U vijek je opasno donositi generalne sudove, ali u jednom takvom svi ćemo se složiti: nema čovjeka koji nije iskustio žalost. Društvena i poslovna nepriznatost, gubitak radnog mjesta, dijagnoza opake bolesti, a na poseban način smrt drage osobe, tek su neki od događaja koji čovjeka začas porinu u svijet žalosti. Žalost tim više postaje veća i teža, gotovo nepodnošljiva, kad čovjek počne uviđati da je u njoj prepušten sebi, sam, bez lijeke utjehe – ili zato što nema nikoga da ga utješi, ili zato što je utjeha koja mu se nudi posve promašena. Ovakvih iskustava, čini se, sve je više i više.

Utjeha kao zaobilazanje tuđe žalosti

Kao što je nekoć cijelo društvo bježelo od gubavaca i gledalo kako ih što sigurnije izolirati, na sličan se način današnje društvo zna odnositi prema tužnim osobama. Usudujemo se reći da su one danas među najneprihvaćenijim osobama u društvu – oni od kojih ljudi bježe i pred čijom boli zatvaraju oči. Za žalosnu osobu danas se nema puno vremena, nastoji se izbjeći, ne pozivati na druženja i okupljanja. Njena prisutnost nagrizo lijepo ozračje i osobnu komociju, ne donosi nikakvu korist i ne nudi ništa zanimljivo. Takva osoba i sama vrlo brzo shvati da se njezin očaj povećava upravo zbog toga što u trenucima njena žalovanja mnogi, ako ne i svi, koji su još do jučer bili tu, kao da odjednom nestaju i zaboravljaju na stara druženja i bliskost.

S druge strane, utjehe koje se danas iskazuju i nisu utjehe, jer zapravo zaobilaze tuđu žalost. Ovdje ćemo kratko ukazati na takve utjehe koje redovito susrećemo. Utjeha kao banaliziranje tuđe žalosti („Znam kako ti je, ali meni je još teže...“); utjeha kao sažalijevanje nad tuđom žalosti („Ja ne znam kako bih mogao živjeti da mi se dogodi to što se tebi dogodilo...“); utjeha kao razrjeđivanje tuđe žalosti („Vrijeme liječi sve rane, proći će, otpući negdje i ne misli na tugu...“);

utjeha kao osuda tuđe žalosti („Žao mi je što ti se to dogodilo, ali zašto nisi postupio drukčije...“). Ovo su samo neke inačice jeltinih i brzih utjeha, koje produbljuju čovjekov očaj i tjeraju ga da pokuša još jedino što je preostalo – kupiti utjehu, koju mu nudi rastući broj sumnjivih iscjelitelja i terapeuta. Razvidno je da žalosne osobe bez utjehe sigurno postaju još tužnije, ponavljajući riječi psalmista: „Ruganje mi slomilo srce i klonuh; čekao

Doći ožalošćenome, sjesti kraj njega, šutjeti s njim i pred njim, i tako s njim putovati svim etapama žalosti, ono je najbolje i najmilosrdnije što možemo i trebamo učiniti za žalosnu osobu koju nam Bog stavlja na životni put.

(...)

Postoje snažne duhovne osobe koje imaju dar svojim riječima utješiti drugoga.

Sam da se iko sažali nada mnom, ali ga ne bi; i da me iko utješi, ali ga ne nadoh“ (Ps 69, 31).

Začeće prave utjehe

Ono što navedene primjere pružanja utjehe čini jeltinim, jest njihovo polazište – uvjerenje da se utjeha daje riječima. Sveto pismo pokazuje nam posve drugi put, koji ćemo ovdje osvijetliti Knjigom o Jobu, u kojoj se opisuju kušnje i nevolje toga starozavjetnog pravednika i jednog od najžalosnijih likova povijesti spasenja. Nakon što je praktično sve izgubio, trojica prijatelja dolaze da ga liješe. „A kad su izdaleka uprili oči na njega, nisu ga prepoznali. Tad udariše u plač; svaki razdrije svoju haljinu i prosu prah po glavi. Potom sjedloše kraj njega na zemlju i ostadoše sedam dana i sedam noći. Nijedan mu ne progovori ni riječi, jer vidjeh da je velika njegova bol“ (Job 2, 12-13). Ipak, na-

kon sedam dana provedenih u šutnji, prijatelji se odlučuju riječima utješiti Joba. To se pokazalo kao posve krivi put, zbog čega Job postaje još nervozniji i očajniji, pa im uzvraća: „Koliko se takvih nasluhah besjeda, kako ste mi svi vi mučni tješioći! Ima li kraja tim riječima ispraznim?“ (Job 16, 2-3).

Nasuprot velikoj žalosti, riječi slabobitno služe utjesi, jer će prije produbiti čovjekovu tjeskobu nego mu olakšati muke. Trenutak u kojem se sigurno začinje prava utjeha, koja grije čovjekovo srce i upravlja ga prema nadi, jest sudjelovanje u šutnji ožalošćenoga. To je lekcija koju nam daju Jobovi prijatelji. Doći ožalošćenome, sjesti kraj njega, šutjeti s njim i pred njim, i tako s njim putovati svim etapama žalosti, ono je najbolje i najmilosrdnije što možemo i trebamo učiniti za žalosnu osobu koju nam Bog stavlja na životni put.

Bog ljudima dolazi preko ljudi

Dakako, svi znamo da postoje snažne duhovne osobe koje imaju dar svojim riječima utješiti drugoga. Međutim, nismo svi takvi umjetnici utjehe, ali baš svi možemo poduhvatiti žalost drugih svojom blizinom i šutnjom, koje će drugome dati prostor i vrijeme da šuti u svojoj tuzi, da plače u svojoj nemoći, da govori u svome beznađu i tako čisti svoje rane, otkrivaajući da u svojoj nutрини, uz sve žalosne osjećaje, postoji i svjetlo Duha Svetoga, Tješitelja i Životvorca. Bježati od žalosnih osoba bio bi nemilosrdan čin našeg egoizma i komocije. Ispricavali se da nemamo vremena bila bi laž kojom bismo prekrili pravu istinu – da zapravo nemamo milosrda, srca i ljubavi za drugoga, ali i još više – da smo zaboravili na Božju blizinu i šutnju u našem životu, koju očima vjere prepoznajemo kao utjehu i snagu koja je nas same nebrojeno puta podigla, a koja sada po namo želi podići i one koji su žalosni oko nas. Jer Otac milosrda „tješi nas u svakoj našoj nevolji da bismo i mi sve koji su u nevolji mogli tješiti onom utjehom kojom nas same tješi Bog“ (2 Kor 1, 4).

Missionare der Barmherzigkeit

Vor den großen Festtagen wie Weihnachten und Ostern, aber auch anlässlich gemeinsamer Wallfahrten der Kroaten aus Deutschland und anderen Ländern Westeuropas empfangen zahlreiche Gläubige das Sakrament der Beichte – die Versöhnung mit Gott. Die Worte von Papst Franziskus in seiner Verkündigungsbulle des außerordentlichen Heiligen Jahres der Barmherzigkeit können uns helfen, uns der Bedeutung dieses Sakramentes wieder bewusster zu werden. Dort heißt es in Abschnitt 17:

„Ich werde nicht müde zu wiederholen, dass die Beichtväter ein wahres Zeichen der göttlichen Barmherzigkeit sein sollen. Beichtvater ist man nicht einfach so. Man wird es, und zwar besonders dadurch, dass wir zunächst für uns selbst bußfertig Vergebung suchen...“, und weiter heißt es: „Wir sind nicht Herren dieses Sakramentes, sondern treue Verwalter der Vergebung Gottes.“

Jeder Beichtvater soll die Gläubigen aufnehmen, wie der Vater im Gleichnis den verlorenen Sohn: Es ist ein Vater, der dem Sohn entgegenkommt, obwohl dieser ja seine Güter verschwendet hat. Die Beichtväter sollen den reumütigen Sohn, der nach Hause zurückkehrt, umarmen und ihre Freude darüber zum Ausdruck bringen, dass sie ihn wiedergefunden haben. Sie werden auch nicht müde zum anderen Sohn zu gehen, der draußen geblieben ist und dem es nicht gelingt, sich zu freuen. Ihm erklären sie, dass sein hartes Urteil ungerecht ist, und dass es vor der grenzenlosen Barmherzigkeit des Vaters nicht bestehen kann.

Sie stellen keine aufdringlichen Fragen, vielmehr unterbrechen sie wie der Vater im Gleichnis die vorbereitete Rede des verlorenen Sohnes, denn sie verstehen es, im Herzen eines jeden Beichtenden den Ruf um Hilfe und das Verlangen nach Vergebung zu lesen. Die Beichtväter sind also berufen immer, überall, in jeder Situation und egal unter welchen Umständen, Zeichen des Primates der Barmherzigkeit zu sein.“

Ferner steht im Abschnitt 18: „In der Fastenzeit dieses Heiligen Jahres

habe ich die Absicht, Missionare der Barmherzigkeit auszusenden. Sie sollen ein Zeichen der mütterlichen Sorge der Kirche für das Volk Gottes sein, damit es tiefer eindringen kann in den Reichtum dieses für unseren Glauben so grundlegenden Geheimnisses...“.

In diesem Zusammenhang empfangen mit dem ersten Tag der Fastenzeit mehr als tausend Priester, unter ihnen vier Missionare aus Kroatien und vier aus Bosnien-Herzegowina, von Papst

te euch im Namen des Sohnes Gottes, der – obwohl er gegen die Sünde gekämpft hat – nie einen Sünder zurückgewiesen hat. Fallt nicht in die schreckliche Falle zu glauben, dass alles im Leben vom Geld abhängt und dass darum alles andere keinen Wert und keine Würde habe. Das ist bloß eine Illusion! Keiner kann sein Geld mitnehmen ins Jenseits. Und Geld macht nicht wirklich glücklich. Die Gewalt, die angewendet wird, um blutiges Geld anzusammeln, macht auch nicht wirklich mächtig und schon gar nicht unsterblich. Früher oder später kommt für alle das Gericht Gottes, dem keiner entfliehen kann... Die Korruption nimmt Menschen die Hoffnung auf die Zukunft, denn in ihrer Rücksichtslosigkeit und Gier zerstört sie die Zukunftspläne der Schwachen und erdrückt die Armen. Es ist ein Übel, das damit beginnt, sich in alltäglichen, kleinen Dingen einzunisten, um sich dann soweit auszubreiten, wie es dann manchmal in den großen Skandalen sichtbar wird. Die Korruption ist ein Verharren in der Sünde, die es darauf anlegt, Gott mit der Illusion der Macht des Geldes zu ersetzen. Sie ist ein Werk der Finsternis, gestützt von Argwohn und Intrige.

Corruptio optimi pessima, sagte mit gutem Grund Gregor der Große, um darauf hinzuweisen, dass keiner immun ist angesichts dieser Versuchung. Um sie aus dem privaten und öffentlichen Leben auszurotten, bedarf es Klugheit, Wachsamkeit, Gesetzestreue, Transparenz und den Mut, den Finger in die Wunde zu legen. Wer die Korruption nicht offen bekämpft, wird früher oder später zum Komplizen und zerstört die Existenz.“

Die Sommerferien stehen kurz bevor. Sicherlich werden viele von uns die großen Wallfahrtsstätten in der Heimat besuchen und das Sakrament der Beichte empfangen. Mögen uns die Worte von Papst Franziskus dabei helfen, die Kraft der Barmherzigkeit Gottes im Sakrament der Beichte und im konkreten Leben zu erfahren.

In diesem Sinne wünsche ich uns allen gute und erholsame Sommerferien!

Ihr Pfr. Ivica Komadina, Delegat

„Durch Erbarmen erwählt“
Das Wappen von Papst Franziskus

Franziskus in Rom das „Mandat“, in besonderer Weise die Barmherzigkeit Gottes zu verkünden und Menschen zur Umkehr und zur Versöhnung mit Gott einzuladen. Die Missionare der Barmherzigkeit aus Kroatien sind im Einzelnen: Goran Rukavina, OFMCap (Bistum Sisak), Žarko Lučić, OFMCap (Erzbistum Split-Makarska), Bože Vuleta, OFM (Erzbistum Split-Makarska) sowie Ante Vučković, OFM (Erzbistum Split-Makarska). Die Missionare der Barmherzigkeit aus Bosnien-Herzegowina sind: Ivan Landeka, OFM (Bistum Mostar-Duvno), Milan Lončar, OFM (Bistum Mostar-Duvno), Slavko Topić, OFM (Erzbistum Vrhbosna) sowie Josip Ikić, OFM (Erzbistum Vrhbosna).

Im Abschnitt 19 seiner Verkündigungsbulle hebt Papst Franziskus das Übel der Korruption hervor und schreibt: „Zu eurem eigenen Wohl bite ich euch: Ändert euer Leben! Ich bite

BISCHOF EM. KARDINAL KARL LEHMANN 80. GEBURTSTAG

Den Glauben der Kirche bezeugen und weitergeben

Kardinal Lehmann ist der 87. Nachfolger des heiligen Bonifatius als Bischof von Mainz

Papst Franziskus hat am 16. Mai 2016, dem 80. Geburtstag von Kardinal Lehmann, dessen Rücktrittsgesuch als Bischof von Mainz angenommen. Damit ist der Bischofsstuhl von Mainz vakant. Der Kardinal ist nun „Bischof emeritus“. Er bleibt Kardinal, verliert aber mit der Altersschwelle von 80 Jahren automatisch das Recht, an einer künftigen Papstwahl teilzunehmen. Zum Diözesanadministrator hat das Domkapitel am 17. Mai Prälat Dietmar Giebelmann gewählt. Er verwaltet das Bistum während der Sedisvakanz, bis ein neuer Bischof im Amt ist.

Als Bischof von Mainz ist Kardinal Karl Lehmann der 87. Nachfolger des heiligen Bonifatius, der von 746 bis 754 Erzbischof von Mainz war und den Beinamen „Apostel der Deutschen“ trägt. Lehmann war am 23. Juni 1983 von Papst Johannes Paul II. zum Bischof von Mainz ernannt worden. Gewählt hatte ihn das Mainzer Domkapitel am 3. Juni 1983. Sein Vorgänger, Kardinal Hermann Volk, weihte ihn am 2. Oktober 1983 im Mainzer Dom zum Bischof. Als bischöflichen Wahlpruch wählte Lehmann ein Wort aus dem ersten Korintherbrief des Apostels Paulus: „Stet in fide – Steht fest im Glauben (1 Kor 16,13)“. Besondere Höhepunkte in Lehmanns Amtszeit waren die Teilnahme am Konklave im April 2005, aus dem Kardinal Joseph Ratzinger als Papst Benedikt XVI. hervorging, sowie am Konklave im März 2013, das Papst Franziskus (Kardinal Jorge Mario Bergoglio) zu seinem Nachfolger wählte. Papst Johannes Paul II. hatte Lehmann am 28. Januar 2001 zum Kardinal ernannt und ihm beim Konsistorium am 21. Februar 2001 im Vatikan die Kardinalswürde verliehen.

In der Reihe der Mainzer Oberhirten seit Bonifatius (gestorben 754) ist Kardinal Lehmann erst der fünfte Bischof, der sein 30. Bischofsjubiläum im Amt begehen kann.

Wichtige Ereignisse in Lehmanns Amtszeit im Bistum Mainz

Als Diözesanbischof hat Lehmann das Bistum Mainz in vielfältiger Weise geprägt und immer wieder die Sorge um die Nöte der Menschen in den Mittelpunkt seines Handelns gerückt. Erinnert sei an sein Engagement für Wiederverheiratete Geschiedene oder den Lebensschutz. 1993 veröffentlichte er mit Erzbischof Oskar Sailer (Freiburg) und Bischof Walter Kasper (Rottenburg-Stuttgart) das Gemeinsame Hirtenwort der Bischöfe der Oberrheinischen Kirchenprovinz „Zur seelsorglichen Begleitung von Menschen aus zerbrochenen Ehen, Geschiedenen und Wiederverheirateten Geschiedenen“. Nach dem Ausstieg der Katholischen Kirche in Deutschland aus der Schwangerenkonfliktberatung mit Beratungsnachweis gründete er im Januar 2001 im Bistum die Initiative „Netzwerk Leben“. Ihr Ziel ist es, über die konkrete Schwangerenberatung von Caritas und dem Sozialdienst katholischer Frauen (SkF) hinaus das Bewusstsein und das Engagement für den Lebensschutz im Bistum Mainz zu fördern.

Bereits 1996 führte Lehmann mit der Strukturreform „damit Gemeinde lebt“ die Kooperative Pastoral als Grundkonzept der Seelsorge im Bistum Mainz ein. Mit Abschluss der Strukturreform „Lebendige Gemeinden in erneuerten pastoralen Einheiten“ am 1. Februar 2007 wurde die bisher eher lose Zusammenarbeit der Gemeinden durch Kooperationsverträge verbindlich geregelt. Die Menschen und Pfarreien seines Bistums hat Lehmann während seiner Amtszeit in unzähligen Begegnungen

kennen gelernt: „Inzwischen kenne ich jede Scheune im Bistum“, hat er einmal die Erfahrungen bei seinen zahlreichen Pfarreibesuchen zusammengefasst. Dabei legt er immer großen Wert auf die Begegnung mit ehrenamtlichen Mitarbeiterinnen und Mitarbeitern.

Weitere wichtige Ereignisse in Lehmanns Amtszeit waren der 93. Deutsche Katholikentag in Mainz (10.14. Juni 1998), das Jubiläumsjahr anlässlich des 900. Geburtstages der heiligen Hildegard von Bingen (Eröffnung am 13. September 1997 in Bingen) mit einer großen Ausstellung im Mainzer Dom- und Diözesanmuseum sowie im Jahr 2012 die Heiligsprechung von Hildegard und ihre Erhebung zur Kirchenlehrerin durch Papst Benedikt XVI., das Jubiläum „200 Jahre Bistum Mainz“ im Jahr 2002 (200 Jahre nach der Wiedererrichtung im Jahr 1802) mit dem Diözesan-Katholikentag als Höhepunkt, die Eröffnung der Bonifatius-Route im Bonifatius-Jahr 2004 und die „Tage der Begegnung“ im Bistum Mainz im Vorfeld des

In der Reihe der Mainzer Oberhirten seit Bonifatius (gestorben 754) ist Kardinal Lehmann erst der fünfte Bischof, der sein 30. Bischofsjubiläum im Amt begehen kann.

XX. Weltjugendtages 2005, der in Köln stattfand. Beim Abschlussgottesdienst im Mainzer Bruchwegstadion predigte Lehmann vor 18.000 Jugendlichen aus aller Welt. Mit dem Jubiläumsjahr „1000 Jahre Willigis-Dom“ erinnerte das Bistum 2009 an den Abschluss der Bauarbeiten am Mainzer Dom unter Erzbischof Willigis vor 1.000 Jahren im Jahr 1009. Durch die Einweihung des Bildungszentrums Erbacher Hof in Mainz am 27. Februar 1988 erhielt das Bistum einen zentralen Veranstaltungsort. Lehmann hat auch stets die Auslandsbeziehungen des Bistums gepflegt, etwa zur Diözese Oppeln in Polen. Unter anderem war das Bistum 1994 dort bei der

Foto: A. Pollegub

Bischof em. Karl Kardinal Lehmann

Gründung der Universität und des Priesterseminars finanziell beteiligt.

Ein Schwerpunkt seines Wirkens, das er auch als Bischof und Vorsitzender der Deutschen Bischofskonferenz immer intensiv verfolgt hat, ist die Ökumene. Bereits während seiner Mainzer Professur wurde er im Jahr 1969 Mitglied des Arbeitskreises katholischer und evangelischer Theologen, der nach den beiden Gründern benannte Jaeger-Stählin-Kreis. 1975 wurde er wissenschaftlicher Leiter des Kreises von katholischer Seite, und 1988 übernahm er in der Nachfolge von Kardinal Hermann Volk den Vorsitz von katholischer Seite. Stets weist Lehmann bei seinen öffentlichen Auftritten darauf hin, dass es keine Alternative zur Ökumene gibt.

Lehmanns Bedeutung und die Wertschätzung, die ihm von der Gesellschaft entgegengebracht wird, ist neben zahlreichen Preisen und Ehrungen auch an den Feiernlässlich seiner Jubiläen abzulesen. Zu den Feierlichkeiten an seinem 60. Geburtstag im Jahr 1996 kam Bundeskanzler Helmut Kohl. An seinem 70. Geburtstag würdigte ihn Bundeskanzlerin Angela Merkel vor rund 1.300 Gästen in der Mainzer Rheingoldhalle. Als Anfang Dezember 2007 anlässlich der Feier-

lichkeiten zum 60. Geburtstag des Landes Rheinland-Pfalz die 100 größten Rheinland-Pfälzer gewählt wurden, belegte Kardinal Lehmann Platz fünf. Bei der Wahl, zu der der Südwestrundfunk (SWR) sowie die Tageszeitungen „Rhein-Zeitung“ und „Rheinpfalz“ aufgerufen hatten, waren mehr als 25.000 Stimmzettel abgegeben worden.

Soweit die Namen aus der Zeit vor Bonifatius überhaupt bekannt sind, ist Karl Lehmann der 102. Mainzer Bischof. Karl Lehmann wurde am 16. Mai 1936 in Sigmaringen als Sohn des Volksschullehrers Karl Lehmann und seiner Frau Margarete geboren. Nach seiner Schulzeit in Sigmaringen studierte er zwischen 1956 und 1964 Philosophie und Theologie in Freiburg und Rom. Am 10. Oktober 1963 wurde er in Rom von Kardinal Julius Döpfner zum

Priester geweiht. 1962 und 1967 erwarb Karl Lehmann Dokortitel in Philosophie und Theologie mit Arbeiten über den Philosophen Martin Heidegger und über das Thema „Auferweckt am dritten Tag nach der Schrift“. Als Assistent von Karl Rahner zwischen 1964 und 1967 arbeitete er an den Universitäten von München und Münster, erlebte aber auch das Zweite Vatikanische Konzil in Rom (1962–1965) aus nächster Nähe mit. Mit 32 Jahren (1968) wurde er auf den Lehrstuhl für katholische Dogmatik und Theologische Propädeutik in Mainz berufen; drei Jahre später übernahm er in Freiburg/Breisgau die Professur für Dogmatik und Ökumenische Theologie. An beiden Universitäten ist er heute Honorarprofessor. 1983 wurde er zum Bischof von Mainz gewählt und ernannt. Am 2. Oktober 1983 empfing er die Bischofsweihe im Mainzer Dom. Im Jahr 1985 wurde er zum stellvertretenden Vorsitzenden der Deutschen Bischofskonferenz gewählt. 1987 folgte die Wahl zum Vorsitzenden der Deutschen Bischofskonferenz. In den Jahren 1993, 1999 und 2005 wurde er in diesem Amt für jeweils weitere sechs Jahre durch Wahl bestätigt. Zum 18. Februar 2008 trat er aus gesundheitlichen Gründen vom

Amt des Vorsitzenden der Deutschen Bischofskonferenz zurück. In der Deutschen Bischofskonferenz übernahm er daraufhin den Vorsitz der Glaubenskommission. Von 1993 bis 2001 war er Erster Vizepräsident des Rates der Europäischen Bischofskonferenzen (CCEE). Am 28. Januar 2001 ernannte ihn Papst Johannes Paul II. zum Kardinal. In dieser Funktion nahm er am Konklave im April 2005 teil, aus dem Papst Benedikt XVI. (Kardinal Joseph Ratzinger) hervorging, sowie am Konklave im März 2013, das Papst Franziskus (Kardinal Jorge Mario Bergoglio) zu seinem Nachfolger wählte.

Neben seinen Aufgaben als Theologieprofessor und als Bischof sowie als Vorsitzender der Deutschen Bischofskonferenz hat sich Karl Lehmann stets in vielen weiteren Institutionen und Gremien engagiert: Er war unter anderem Mitglied der Gemeinsamen Synode der Bistümer in Deutschland (1971–1975), war von 1969 bis 1983 im Zentralkomitee der deutschen Katholiken (ZdK) und ist seit 1969 im Ökumenischen Arbeitskreis evangelischer und katholischer Theologen. Von 1974 bis 1984 gehörte er der Internationalen Theologenkommission beim Heiligen Stuhl in Rom an und war von 1986 bis 1998 in der Glaubenskongregation. Von 1997 bis 2011 war er Mitglied der Vermögensverwaltung des Apostolischen Stuhls (Apsa) und von 1998 bis 2012 Mitglied in der Kongregation für die Bischöfe. Seit 2002 ist er Mitglied des Päpstlichen Rates zur Förderung der Einheit der Christen und Mitglied in der Kongregation für die Ostkirchen sowie des Päpstlichen Rates für die Sozialen Kommunikationsmittel.

Lehmann ist zudem Mitglied der Akademie der Wissenschaften und der Literatur in Mainz, der Europäischen Akademie der Wissenschaften in Salzburg sowie seit 2005 Ehrenmitglied der Akademie der gemeinnützigen Wissenschaften zu Erfurt. Hinzu kommen neben zahlreichen weiteren Auszeichnungen mittlerweile acht Ehrendoktorwürden, das Große Bundesverdienstkreuz mit Stern und Schulterband (2000), die Ehrenbürgerschaft der Landeshauptstadt Mainz (2001) und der Universität Mainz (2006) sowie der Ehrenring der Görres-Gesellschaft (2001).

tob (MBN) 2013;
bischof.bistummainz.de/lebenslauf

ZWIEFALTEN

Hrvati tridest šesti put na hodočašću

Tridest šesto hodočašće Hrvata biskupije Rottenburg-Stuttgart u marijansko svetište Zwielfalten organizirano je na svetkovinu Presvetoga Trojstva, 22. svibnja. Euharistijsko slavlje u prepunoj baroknoj crkvi Rođenja Blažene Djevice Marije u tome mjestu predvodio je pomoćni biskup biskupije Rottenburg-Stuttgart mons. Thomas Maria Renz. U koncelebraciji je bio domaćin i voditelj hrvatskih katoličkih zajednica Reutlingen, Metzingen i Tübingen vlč. Ante Kutleša, u zajedništvu s još dvadesetak biskupijskih i redovničkih svećenika, uglavnom voditelja hrvatskih katoličkih zajednica (HKZ), koje djeluju u toj biskupiji. Specifičnost ovogodišnjeg euharistijskog slavlja bila je dvojezičnost, koja je pokazala, da iako pripadamo različitim nacijama, Boga možemo slaviti u zajedništvu jedni s drugima. Euharistijsko slavlje započelo je ophodom kroz crkvu u kojem su mladi iz HKZ Reutlingen, Metzingen i Tübingen, obučani u narodne nošnje, nosili lik Gospe Velikoga hrvatskoga krsnog zavjeta i položili ga ispred oltara. Na početku, u ime sveće-

nika pastoralnih suradnika i suradnika svih hrvatskih zajednica, koje djeluju na tome području, pozdravio je organizator hodočašća vlč. Kutleša. Riječ pozdrava uputio je i župnik Zwielfalte-

bavi kojom nas ljubi. Bog je trojstven i Bog je Trojstvo – o tome bismo osobito danas trebali razmišljati. Danas dominiraju dvije brojke: jedan i tri. Kao takav nam se Bog otkriva. Kao Bog je je-

na vlč. Paul Zeller. Spomenuo je kako se i ove godine raduje zavjetnom hodočašću Hrvata, koji su se ponovno okupili u veoma lijepom broju. Pomoćni biskup mons. Renz, započinjući euharistijsko slavlje, pozdravio je okupljenu zajednicu, te je sve pozvao na razmišljanje o Trojedinom Bogu, te lju-

dan, a u svom odnosu prema čovjeku je tri. To znači da nam se obraća na tri načina – kao Otac, kao Sin i kao Duh Sveti. Boga možemo promatrati i kroz usporedbu obitelji – kao oca, majku i dijete, poručio je u prigodnoj homiliji mons. Renz. U duhu godine Božjega milosrđa, pozvani smo tražiti Boga i na taj način. Uspoređujući sa suncem, koje je izvor svjetlosti za čovječanstvo, svima okupljenima predloženo je kako Božje milosrđe djeluje u životu čovjeka vjernika i na koji način bi trebalo djelovati na naš vjernički život. U pripremi i organizaciji misnog slavlja sudjelovala je HKZ Sindelfingen na čelu s njezinim voditeljem fra Ivicom Ercegom. Pjevački dio misnog slavlja predvodio je zbor HKZ Sindelfingen, pjevajući dijelom Peranovu „Misu“, te pjesme koje se u većinom pjevaju na euharistijskim slavljinama Hrvata: „Oče naš dobri“, „Jedan kruh“, „Ja sam s vama“, „Do nebesa“... Nakon misnog slavlja i nakon objeda nastavljeno je program u obližnjem šatoru. Na početku se okupljenima obratio vlč. Kutleša pozdravljajući sve koji su došli, te im uz poticajne riječi zaželio lijep i ugodan ostatak dana. Okupljene je pozdravila i predstavnica Konzulata R. Hrvatske u Stuttgartu Sanja Javor. Priređen je i zabavni program. Zavjetno hodočašće je završilo molitvom krunice i blagoslovom s Presvetim u 17 sati.

Ivica Zmo

MÜNSTER

Zlatni pir Ane i Marka Plavotić

Ana (r. Jokić) i Marko Plavotić, podrijetlom iz općine Brčko, u Bosni i Hercegovini, aktivni članovi Hrvatske katoličke misije u Münsteru, proslavili su svoj zlatni bračni jubilej u zajedništvu s vjericima, rodbinom i uzvanicima. Na prvi dan Uskrsa, 28. ožujka u prepunoj, poznatoj baroknoj crkvi Clemenskirche u Münsteru, uz potporu kumova, Katice i Joze Škegro, okruženi djecom i unučadi, obnovili su svoje obećanje doživotne bračne vjernosti. Ana i Marko su ukazali na to da je i u vrijeme velike krize obitelji i braka, u vrijeme mnogobrojnih izazova koje na svom putu u suvremenom svijetu prolaze bračni parovi, moguće sačuvati obiteljsko zajedništvo i održati danu riječ od prije pedeset godina. Nakon misnog slavlja i obnove bračnih obećanja, druženje je uz pjesmu i ples nastavljeno u obližnjem restoranu. ■

MAINZ

Hrvatski dušobrižnici kod kardinala Lehmannna

Umirovljeni biskup biskupije Mainz kardinal dr. Karl Lehmann primio je u petak 3. lipnja dušobrižnike hrvatskih katoličkih misija koje djeluju u biskupiji Mainz. Uz dušobrižnike misija – Giessen, Rüsselsheim, Offenbach, Mainz i Darmstadt, svećenike, redovnice, pastoralnog referenta Zvonka Orlovića i dakona Mate Valjana, susretu je nazočio i delegat za hrvatsku pastvu u Njemačkoj iz Frankfurta vlč. Ivica Komadina. Susret s kardinalom Lehmannom inicirali su hrvatski dušobrižnici, koji su mu u toj prigodi htjeli uručiti sliku – ulje na platnu hrvatskoga akademskog slikara iz Zagreba Vladimira Blažanovića. Slika predstavlja vrlo uspjeti portret kardinala Lehmannna, a mišljena je kao dar hrvatskih dušobrižnika biskupu kardinalu dr. Karlu Lehmannu u povodu njegova odlaska u mirovinu, odnosno u povodu njegova 80. rođendana.

U prigodnom nagovoru dakon iz Giessena Mato Valjan, u ime svih hrvatskih dušobrižnika izrazio je zahvalnost biskupu kardinalu Lehmannu na ozračju prihvata hrvatskih misija u biskupiji Mainz. „To može biti samorazumljivo u našoj Crkvi, ali činjenica da je ova samorazumljivost i u praksi provedena u biskupiji Mainz, zaslužuje našu istinsku zahvalnost“, rekao je. Nadalje je dakon Valjan zahvalio za

Dušobrižnici su darovali kardinalu Lehmannu njegovu portret sliku

otvorenu i moralnu i materijalnu potporu našoj Crkvi u Hrvatskoj i Bosni i Hercegovini, kao i kardinalovoj pomoći na diplomatskoj razini.

Kardinal Lehmann zahvalio je na upućenim mu riječima i izrazio sa svoje strane zahvalnost hrvatskim dušobrižnicima na njihovu zauzetom radu u povjerenim im misijama. Izrazio je radost što Crkva u Hrvatskoj još uvijek šalje dušobrižnike, posebno svećenike, u njemačke hrvatske misije, što nije slučaj sa španjolskim, portugalskim i talijanskim misijama, koje zbog manjka svećeničkih zvanja to nisu u stanju činiti.

U razgovoru kardinal Lehmann živo se zanimao za stanje u Hrvatskoj i

u Bosni i Hercegovini. Stekao se dojam da zauzeto prati situaciju u Hrvatskoj i Bosni i Hercegovini i da ga svaki pozitivni pomak raduje, ali da ga neuspjesi i promašaji u tim zemljama, kako na crkvenom tako i na političkom planu, žaloste.

Sestre franjevke Bosansko-hrvatske provincije Prečistog Srca Marijina, kućanice kardinala Lehmannna – s. Ruža Kasalo i s. Animira Jakovljević, poslužile su hrvatske dušobrižnike raznolikim i vrlo ukusnim domaćim kolačima i pićem. Premda je bilo planirano ostati s kardinalom Lehmannom najviše pola sata, susret je trajao više od sat i pol vremena. **M.V.**

FRANKFURT AM MAIN

Dječji koncert

Već tradicionalno se svake godine u Hrvatskoj katoličkoj župi u Frankfurtu na Majni organizira Dječji koncert, na kojem mladi glazbenici predstave svoja glazbena znanja i umijeća. Ove je godine koncert održan 12. lipnja u 18 sati u Hrvatskom centru, s logom Milosrdnog Isusa. Pohvalno je da svake godine na koncertu nastupa sve veći broj djece, tako da ih je ove godine trideset troje imalo svoj glazbeni nastup. Publika su većinom roditelji, braća i sestre, kao i uža rodbina. Utakmica hrvatske nogometne vrste na Europskom nogometnom prvenstvu u Francuskoj i kišovito vrijeme mnoge je spriječilo da sudjeluju na koncertu. Unatoč svemu okupio se lijep broj gledatelja. Sve je pomalo zahvaćala i euforija nogometnog prvenstva, pa je tako i sam koncert bio osmišljen u tom duhu, prezentacijama i najavama sudio-

Sudionici koncerta s prigodnim darovima. Na slici sa svećenicima i s. Pavlimirom.

nika. Koncert je bio podijeljen u dva poluvremena, u prvome je nastupilo 16 natjecatelja, a u drugome 17. Između prvog i drugog poluvremena bila je stanka od 15 minuta u sklopu koje su sudionici koncerta i gosti imali vremena za osvježenje. Osvježenje, piće i kavu pripremila je župa uz vrijedne ruke dobrih mama, koje su pripremile

kolače. Prvo i drugo poluvrijeme s produžetkom trajalo je više od dva sata. Gledatelji su uživali u dva sata čiste glazbe u izvedbi malenih virtuozâ. Na kraju su svi sudionici primili i zaslužene nagrade: drvene škrinje s izrezbarenim imenom i instrumentom kojeg su svirali. U škrinjicama su uz mali dar bili i bonbončiči. ■

REUTLINGEN

Hodočašće u Maria Vesperbild

Vjernici iz HKZ Reutlingen, Metzingen i Tübingen hodočasili su u subotu 4. lipnja u marijansko svetište Maria Vesperbild, koje se nalazi 35 km udaljeno od Augsburga. Pedesetak hodočasnika, predvođenih

osobnu molitvu. Osobiti naglasak daje lijepo uređeni prostor oko špilje Gospe Lurdske, kod koje su vjernici zapalili veliku zavjetnu svijeću. Paljenjem svijeće i molitvom zazvali su Gospin majčinski zagovor na te hrvatske katoličke

proslavilo blagdan sv. Antuna Padovanskoga u crkvi Sv. Wolfganga u Reutlingenu. Slavlje je prethodila duhovna priprava kroz 13 utoraka na čast sv. Antunu, na koju su se, u crkvi Sv. Bonifacija u Metzingenu, okupljali brojni vjernici iz svih dijelova tih hrvatskih zajednica. Nakon pobožnosti krunice uslijedila je završna pobožnost na čast sv. Antunu nakon tromjesečne duhovne priprave. Na kraju završne pobožnosti zapjevana je pjesma „Iz zemaljske suzne doli“, koja je bila ujedno i ulazna pjesma na početku euharistijskoga slavlja. Euharistijsko slavlje predvodio je dušobrižnik u zajednicama vlč. Ivica Zrno, u zajedništvu s voditeljem zajednica vlč. Antom Kutlešom. U homiliji vlč. Zrno istaknuo je sv. Antuna kao veliki uzor kršćanskoga ži-

dušobrižnikom vlč. Ivicom Zrnom, u ranih je jutarnjim satima krenulo autobusom iz Metzingena prema hodočasničkoj crkvi Maria Vesperbild. Hodočašće je bilo u znaku Jubilarne godine milosrđa. Put prema svetištu bio je obilježen brojnim poticajima na pobožnost, te posebnim osvrtnom na Jubilarnu godinu. U biskupiji Augsburg ukupno je dvadeset osam crkava koje su proglašene jubilejskim crkvama, a crkva i svetište Maria Vesperbild se nalazi među njima. U 10 sati slavljena je svečano euharistijsko slavlje. U euharistijskom slavlju provlačila su se tri važna motiva. Prvi je bio Jubilejska godina milosrđa, te Vrata milosrđa, kroz koja su

vjernici prošli. Drugi motiv je bio marijanski blagdan Bezgrješnog Srca Marijina, dok je treći motiv bio označen prvom subotom u mjesecu, kao danom molitve za duhovna zvanja. Vjernici su glasno i pobožno sudjelovali u euharistijskom slavlju. Za tu prigodu uvježbali su i dvije nove pjesme koje su pjevane za vrijeme euharistijskoga slavlja: „O Kriste vječni svećeniče“ i „S dragih nam polja“. Autor pjesama je Mitar Dragutinac (1920.–1989.), ugledni svećenik i hagiograf Đakovačke ili Bosanske i Srijemske biskupije, rodnom iz Srijemske Mitrovice. U popodnevnom satima bila je mogućnost razgledanja svetišta i duhovno uređenog prostora. Veliki dio vjernika iskoristio je tu priliku za pobožnost križnoga puta, te

Fotografija za uspomenu. Prvopriješnici sa svećenicima i s. Mirjam.

zajednice. Hodočašće je završeno blagoslovom nabožnih predmeta, te molitvom za obitelji i duhovna zvanja. Tom prigodom vlč. Ivica je istaknuo da smo danas više nego ikad potrebni molitve za duhovna zvanja, te kako trebamo ustrajno moliti, kako za postojeća, tako i za nova duhovna zvanja. Svećenici ne padaju s neba, oni dolaze iz zdravih kršćanskih obitelji. Zato neka molitva za svećenike i svećeničke pripravnike bude trajno prisutna u vašim obiteljima, kazao je vlč. Ivica. Ivica Zrno

Proslavljen blagdan sv. Antuna

Veliki broj vjernika iz hrvatskih katoličkih zajednica Reutlingen, Merzingen i Tübingen svečano je, 13. lipnja,

vota. „I mi smo danas pozvani tako živjeti, te možemo činiti isto s našim životima – staviti ih Bogu na raspolaganje.“ Prije godinu dana vjernici su župniku vlč. Kutleši na Antunovo za imendan darovali misnicu s likom sv. Antuna Padovanskoga, u kojoj je on slavio i ovogodišnju misu, te ih je zahvalivši na čestitkama sve pozvao na druženje u prostorijama zajednice.

Slavlje prve sv. pričesti

Slavlje prve sv. pričesti bilo je u subotu 7. svibnja u crkvi sv. Wolfganga u Reutlingenu. Euharistijsko slavlje predvodio je dušobrižnik vlč. Ivica Zrno, u zajedništvu s voditeljem zajednica

Nastavak na str. 24

WIESBADEN

Misijske aktivnosti

U nedjelju 1. svibnja u Hrvatskoj katoličkoj misiji Wiesbaden proslavljen je Majčin dan. Za tu prigodu vjeroučenici su izveli jednosatni program u kojem su pjesmom, recitalom i folklorom izrazili svoju zahvalnost majkama. Vjernici te misije su i ove godine o Uzašašću Gospodnjem sudjelovali na zajedničkom nacionalnom hodočašću Hrvata iz zapadne Europe u Lurd. Slavlje sakramenta prve sv. pričesti bilo je u misiji 22. svibnja. Stolu Gospodnjem pristupilo je trinaestero djece.

Proslava sv. Antuna Padovanskog u HKM Wiesbaden pripremala se kao i proteklih godina. Kroz trinaest utoraka vjernici su dolazili na sv. mi-

Prvopričesnici s roditeljima, s. Aukasilijom i o. Bilokapićem

u misijskim prostorijama okupio veliki broj svećenika, među kojima je bilo i osoblje Hrvatskoga dušobrižničkog

zajedno s jednim svećenikom domo-
rodcem iz te zemlje. Večernja sv. mi-
sa svečano je slavljenja u 18 sati u
crkvi sv. Kilijana. Na početku se išlo
u ophodu tijekom kojeg su djeca no-
sila ljiljane. O. Bilokapić je potom
pred oltarom blagoslovio ljiljane i
djecu, a potom su djeca krasnoslovila
u čast sv. Antuna. Za vrijeme sv. mise
pjevali su VIS „Emanuel“ iz Velike
Gorice kod Zagreba, koji su bili na
putu za Bruxelles. Svojim su skladnim
glazbenim umijećem doprinijeli ljepo-
ti cjelokupnog slavlja. Nakon sv. mise
dvoje malšana izrekli su čestitku o. Bi-
lokapiću u ime župne zajednice. O. Bi-
lokapić se zahvalio gostima na lije-
pom sviranju i pjevanju te ih je poz-
vao na neka buduća misijska slavlja.
Potom je sve pozvao na zajedničku
večeru i druženje, tijekom kojeg su
mali misijski folklorasi izveli splet ple-
sova Međimurja.

Mala folklorna skupina s voditeljicom Marijom Glavaš

su i pobožnost u čast sv. Antunu. Na
sam blagdan sv. Antuna, 13. lipnja,
župnik dr. fra Ante Bilokapić proslav-
io je svoj imendan. U toj se prigodi

ureda iz Frankfuta na čelu s delega-
tom za hrvatsku pastvu u Njemačkoj
vlč. Ivicom Komadinom. Sudjelovao
je i o. Ilija Barišić, misionar u Kongu

SINDELFINGEN

Majčin dan

U nedjelju 8. svibnja u Hrvatskoj katoličkoj zajednici Sindelfingen proslavljen je Majčin dan. Misno slavlje predvodio je župnik fra Ivica Erceg, koji je ujedno blagoslovio i sliku Gospe Velikoga hrvatskoga krsnog zavjeta, pod čijom je zaštitom HKZ Sindelfingen. Nakon misnog slavlja bio je prigodni program u crkvi i dvorištu. U programu su sudjelovali djeca i mladi HKZ Sindelfingen, dječji zbor, folklorasi i tamburaši Matije Gubca. Programom je izrečen trostruki hvalospjev i zahvalnost - Majci Mariji, majci Domovini i majci koja nas je rodila. Pjesmom zahvale mami i tati završen je program, a dječje ručice

marljivo su pohitile i svojim dragim
mamama podijelile ruže kao znak
svoje ljubavi i zahvalnosti za sve ono
za njih čine. Jedno veliko „hvala“ izre-
čeno je s. Rozariji Čurić pod čijim se

budnim okom sve odvijalo. Nakon pri-
godnog programa u dvorištu zajedni-
ce pripremljen je domjenak, a veselo
druženje nastavilo se uz pjesmu i ples.

Marija Barić

HOFHEIM AM TAUNUS

Proslava Tijelova i Dan župe

Hrvatska katolička župa Main-Taunus/Hochtaunus, sa sjedištem u Kelkheimu, proslavila je misnim slavljem ispred Bergkapelle u Hofheim am Taunus, u četvrtak 26. svibnja, svetkovinu Presvetog Tijela i Krvi Kristove i Dan župe. To je postalo tradicionalno slavlje te hrvatske katoličke župe, a na misnom se slavlju na otvorenom okupio veliki broj vjernika. Misno slavlje predvodio je dušobrižnik u Hrvatskoj katoličkoj župi Frankfurt am Main fra Marko Domazet-Lošo u zajedništvu s domaćim župnikom fra Marinkom Vukmanom. Sve je na početku pozdravio fra Marinko koji je podsjetio kako su hrvatski pradjedovi pod vedrim nebom slavili i hvalili Gospodina, te kako to na takav način čini i ta hrvatska vjerska zajednica ispred Bergkapelle u Hofheimu te tako želi produbiti, učvrstiti i osnažiti svoju ljubav prema Isusu Kristu – Kruhu Živome, koji je darovan i koji sve poziva da budu dar jedni drugima. Sve je pozvao neka pobožno sudjeluju u slavlju kako bi krsna vjera, vjernost Bogu, Crkvi i Domovini i dalje bila snažna u našem životu. Misnom slavlju pribivao je i ge-

kruha i vina, što uvelike podsjeća na Isusa Krista, koji je za nas prinio svoju žrtvu. Vjernik je onaj koji žrtvuje. U hramu se uvijek nešto prinosilo Bogu da bi se čovjek očistio od grijeha, da bi zahvalio Bogu i da bi ušao u zajedništvo s Bogom. Kristova žrtva nas čisti. Kad čovjek nastupa iz grijeha, on razdvaja. Krist vlada tako da ujedinjuje, skuplja, okuplja. Ovdje smo došli sa svih strana da bi nas Bog ujedinio.

shvaćati kao ljubav prema Bogu", zaključio je propovjednik. Na kraju sv. mise bilo je klanjanje i blagoslov s Presvetim Oltarskim Sakramentom te blagoslov vozača i automobila. Liturgijsko je pjevanje predvodila s. Magdalena Višić uz pratnju na orguljama Hrvoja Barnjaka, uz sudjelovanje okupljene vjerske zajednice. Nakon ručka u prirodi, bio je kulturno-zabavni program. Nastupila je župna velika i

Okuplja nas u jedno Kristova žrtva. Euharistijska žrtva ne ujedinjuje samo zemaljsku, već i nebesku Crkvu, Crkvu zajedništva svetih, svih onih koji su se prije nas hranili za stolom Riječi i Tijela. Krist hrani, brine se za opće dobro

srednja folklorna skupina, dječji zbor i plesna skupina. Program je vodila Smiljana Veselić-Vučina. Prije misnog slavlja molila se krunica, a vjernici su mogli pristupiti i sakramentu pomirenja, te su imali prigodu za osobne molitve i zavjete. Jedan broj vjernika, kao i proteklih godina, došao je pješice do Gospine kapele. Milodari su bili namijenjeni obnovi Bergkapelle, u kojoj se vjernici okupljaju već 350 godina, a u popodnevnim satima vjernici svojim darom sudjelovali i u nabavci hrvatskih narodnih nošnji u toj župi.

Adolf Polegubić

Koncert su priredili učenici i voditelji Škole gitare i glasovira, koja djeluje u župi

neralni konzul Generalnog konzulata Republike Hrvatske iz Frankfurta Vladimir Duvnjak.

Fra Marko je u propovijedi istaknuo kako Crkva živi od euharistije. „Sve ono što nam je najvažnije dobivamo u euharistiji, a euharistija je žrtva.“ Podsjetio je na osobu Melkisedeka, koji se spominje u Bibliji samo tri puta, ali on je jako važan jer se nalazi i u prvom euharistijskom kanonu. „Melkisedek je kralj mira koji prinosi žrtvu

ljudi. U njegovoj blizini svatko se može osjećati sigurno, slobodno i radošno“, kazao je dodavši kako nas današnji svijet pokušava pretvoriti u ljude koji se bore jedini protiv drugih. „Tragedija je ako nemamo čime Bogu uzvratiti za njegovu ljubav. Može biti različitih žrtava, ne mora biti žrtva samo materijalna. Crkva kroz cijelu vječnost živi od žrtve, euharistije. Stoga je važno živjeti od te žrtve, hraniti se, unositi je u život, tumačiti je drugima, te je

Koncert Škole gitare i glasovira u Kelkheimu

U nedjeljno predvečerje, 29. svibnja, crkvom sv. Dionizija u Kelkheimu su odzvanjali zvuci Ludwiga van Beethovena i drugih velikana svjetske glazbe. Koncert su priredili učenici i voditelji Škole gitare i klavira, koja od prošle godine djeluje u toj župi. Jednosatnim repertoarom odabranih tonova, učenici i voditelji te škole uljepšali su atmosferu. Na početku pozdravnu riječ uputio je župnik fra Marinko Vukman. Pjevanjem pjesama „O pruži mi le ruke“ i „Velik je gospod Bog“ najprije se predstavio župni mješoviti zbor. Nakon njih posjetitelji su uživali

HAMBURG

Hodočašće u Fatimu i Santiago de Compostela

Hodočasnici Hrvatske katoličke misije Hamburg s voditeljem misije o. Mirkom Jagnjićem, s. Janjom Martinović i službenim vodičima sudjelovali su po drugi put na zavjetnom hodočašću Hrvata sa sjevera Njemačke u svetište Majke Božje Fatimske u Portugalu i u Santiago de Compostela u Španjolskoj. Hodočašće je organizirano od 4. do 9. svibnja. Nakon što su sletjeli u lisabonsku zračnu luku,

hrvatski vjernici su se autobusom uputili prema hotelu „Santa Maria“ u Fatimi. Usput su posjetili Tomar u kojem se nalazi poznati samostan „Convento de Cristo“. Nakon večere hodočasnici su se pridružili molitvi krunice i procesiji u Fatimi. Drugi dan hodočašća započeo je sv. misom i razgledavanjem svetišta, a poslije podne krenuli su putem takozvanom „mađarskog križnog puta“ prema kapelici sv. Stjepana. Toga su da-

Hodočasnici u svetištu Majke Božje Fatimske u Portugalu

slušajući i gledajući mlade polaznike Škole gitare i klavira: Dominika Kostadinovića, Ninu Hrkać, Ninu Matić, Valentinu Čavlović, Emily Crnković, Antonia Matića i Zoru Pranjić. Potom je Zbor djece i mladih otpjevao pjesme „S nama si, Kriste“ i „Prijatelj si ti“, uz orguljsku pratnju Hrvoja Barnjaka. Pod vještim prstima starijih polaznika Škole gitare i klavira: Ive Buljana, Lene Vrhovec, Marka Brdara, Laure Kapović i Matea Čondića izmjenjivali su se taktovi Andantina, Valcera s varijacijom, Klasika, Etüde u C-duru... Kad je na kraju Zbor mladih otpjevao „Spasenja moć“ i „Gloriu“, pod ravnanjem Ivana Miletića i uz pratnju Filipa Barnjaka na klavijaturama i Nevena Znaora na gitari, ugođaj je bio potpun. Publika je izrazila iskreno oduševljenje i nagradila je sve izvođače i njihove voditelje dugim pljeskom. Taj prelijepi glazbeni događaj završio je zahvalom voditelja Škole gitare i klavira – Filipa Barnjaka i Ivana Miletića. **Smiljana Veselić-Vučina**

na posjetili i Aljustrel, rodno selo gdje su djeca – vidioci rođeni. Dan su završili molitvom sv. krunice u svetištu Majke Božje Fatimske. Deseticu krunice (5. otajstvo) molio je Miljenko Ružić u Kapelici ukazanja. Nakon doručka i sv. mise trećega dana, krenuli su u Porto. U Portu su posjetili katedralu koja je izgrađena kao utvrda u 12. i 13. st., a posvećena je Gospi. Zadržali su se i na trgu „Terreiro“ i ulici cijeca. Nakon razgledavanja Porta hodočasnici su nastavili put prema Santiago de Compostela. U večernjim satima stigli su u taj gradić u Španjolskoj. Nakon doručka i sv. mise u katedrali sv. Jakova, razgledavali su grad, posebno katedralu, Placa de Obradoiro, Portico dela Gloria, kriptu s tijelom sv. Jakova i relikviju koja sadrži originalni komadić sv. Križa. Imali su vremena i za šetnju i kupnju suvenira. Nakon ručka započeo je povratak u Fatimu. Na putu su razgledali Coimbru, nekadašnju rimsku Aeminuau, a danas studentski grad s jednim od najznačajnijih sveučilišta Europe. Sveučilište je utemeljio 1290. kralj Dinis i njegova supruga sv. Elizabeta, čije se tijelo čuva u samostanu siromaš-

nih klarisa u Coimbri, samostanu u kojem je sv. Ante obukao franjevački habit. Tu se također nalazi i samostan karmelićanki u kojem je boravila s. Lucija do svoje smrti. U večernjim satima hodočasnici su se vratili u Fatimu. Nakon doručka i sv. mise u svetištu, išlo se autobusom do Batalhae, gdje se nalazi poznati dominikanski samostan Sv. Marije od Pobjede i najveći samostan Portugala Alcoabasa. U podnevnim satima petog dana hodočasnici su se uputili u Nazare, ribarski gradić s poznatom plažom i crkvom Gospe od Nazarea. Popodne je nastavljen put prema Lisabonu preko gradića Obidos. U večernjim satima hodočasnici su došli su Lisabon. Nakon doručka u ranim jutarnjim satima započelo je razgledavanje Lisabona – samostana sv. Jeronima, spomenika osvajačima, tornja Belem – koji podsjeća na portugalsku pomorsku silu iz 16. st., katedrale SE, crkve sv. Ante Padovanskog, u kojoj se služila zadnja sv. misa tijekom hodočašća. Nakon sv. mise, u poslijepodnevnim satima, uputili su se prema zračnoj luci „Vasco de Gama“ u Lisabonu odakle su poletjeli u Hamburg. **M. Ružić**

Zbornik „Vjera, psihologija i zdravlje“

„Vjera, psihologija i zdravlje“, zbornik, (vlč. Ivica Komadina, Hrsg.), (uredio dr. sc. Adolf Polegubić), Biblioteka „Diaspora croatica“ knj. 23, Hrvatski dušobrižnički ured, Frankfurt am Main, 2016., 246 str.

Iz tiska je izašao 17. po redu Zbornik radova s godišnjih pastoralnih skupova hrvatskih svećenika, đakona, pastoralnih suradnika i suradnika iz zapadne Europe, koje organizira Hrvatski dušobrižnički ured iz Frankfurta na Majni. U novom Zborniku, u izdanju spomenutog Ureda, predavanja su sa skupa održanog od 5. do 9. listopada 2015. u Kaštel Štafilicu, u R. Hrvatskoj, o temi „Vjera i duševno zdravlje - kako pomažu vjera, psihologija i medicina“. Zbornik nosi naziv „Vjera, psihologija i zdravlje“, a uredio ga je dr. Adolf Polegubić. U Zborniku, koji broji 246 str., objavljeni su radovi dr. Mire Jakovljevića „Oblikovanje zdravlja kroz duhovnost“, „Ličnost, društvo i zdravlje – poremećaji ličnosti iz spiritualne perspektive“ i „Mračna noć duše: depresija i duhovnost“, dr. Mije Nikića „Vjera i duševno zdravlje (Kako vjerom nadvladati strah)“, „Principi biblijske psihoterapije“ i „Terapeutske učinci sa-

kramenta pokore, bolesničkog pomazanja i Euharištije“ i dr. Tomislava Ivaničića „Kako rasti u vjeri“, „Moderni čovjek u potrazi za smislom života“ i „Kako danas voditi duše (moderni dušobrižništvo)“.

Predgovor je napisao delegat za hrvatsku pastvu u Njemačkoj vlč. Ivica Komadina, koji ističe uvjerenje da će Zbornik naići na dobar prijem kod čitateljske publike i biti im od pomoći u njegovanju vjere i duševnog zdravlja.

Prvi recenzent Zbornika prof. dr. sc. Šimun Šito Ćorić ističe kako imati pred sobom zajedno ove vodeće ljude u našem narodu na polju proučavanja, obrazlaganja i prenošenja nužnih i tako važnih spoznaja o psihičkom zdravlju, zdravoj religioznosti i njihovu međusobnu odnosu, rijetko je zadovoljstvo, duhovni užitak i svestrana korist. „Oni koji budu držali u rukama i makar djelomično proučili ove tekstove, obogatit će sebe i druge oko sebe na tim poljima duševnog zdravlja i

zdrave religioznosti kao rijetko kada u nekoj drugoj prigodi. Čitajući ih ovako pitko izgovorene i napisane, imat će također doživljaj kao da su i sami bili sudionici i sudionici Godišnjeg simpozija hrvatskih pastoralnih djelatnika iz hrvatskoga europskog izvandomovinstva 2015. godine.“

Drugi recenzent mr. mr. sc. Frane Vugdelija je istaknuo kako se već dugo u medicinskim i inim znanstvenim krugovima ističe nezaobilazno značenje i doprinos vjere i duhovnosti za tjelesno i duševno zdravlje. „Svi oni koji sadržaje ovoga Zbornika pročitaju, prouče, prodube i primijene u svom osobnom životu, i na isti način pouče u tome sve one s kojima dolaze u doticaj, s kojima rade, pridonijet će razvoju zdrave religioznosti te očuvanju i širenju duševnog i tjelesnog zdravlja. Ponuđeni sadržaji u ovome Zborniku očituju se kao putokazi u životu. Rijetko se na jednome mjestu, u jednoj knjizi, ovako cjelovito i sažeto, može proučiti toliko i takvo bogatstvo biblijskih mudrosti, korisnih psiholoških, psihijatrijskih i ljudskih spoznaja, kao u ovome Zborniku“, istaknuo je. **A.P.**

Europa na raskrižju

Dr. fra Luka Marković, „Europa na raskrižju – Čovjek postmoderne i njegovi problemi“, FMC Svjetlo riječi, Sarajevo-Zagreb, 2016., 378 str.

Europa na raskrižju: čovjek postmoderne i njegovi problemi, zbirka je tekstova koje je dr. fra Luka Marković objavljivao u društvenom i vjerskom tisku od 1989. do 2016. Knjiga broji 378 stranica, a objavljena je u izdanju FMC Svjetlo riječi iz Sarajeva 2016. godine. U knjizi su ukupno 64 teksta podijeljena u četiri tematske cjeline: Zapad i islam; Postmoderna, Europa i kršćanstvo; Hrvatska, BiH, Dijaspore i Razgovori.

Prvi recenzent knjige dr. Mato Zovkić ističe kako je dr. Luka Marković studiranjem filozofije i povijesti u Njemačkoj stekao izoštreni interes za odnos znanosti i religije u sekularnim državama Europe gdje više nema

državne religije, ali gdje također demokratski izabrana i pravedna vlast ne diskriminira religije, nego ih poštuje te upozorava na potrebu izgradnje tolerantnog i pluralnog građanskog društva. Drugi pak recenzent knjige dr. Nino Raspudić ističe kako se autor kao intelektualac, svećenik, ali i građanin Europe i Bosne i Hercegovine, koji dijeli sudbinu svog užeg i šireg, europskog „zavičaja“, bavi temeljnim pitanjima naše (post)moderne civilizacije. „U kontekstu zadnjih, dramatičnih događaja,

od migrantske krize do terorističkih napada na europske metropole, posebno aktualnim pokazuju se Markovićevi tekstovi na temu odnosa Zapada i islama. Mnogi od njih, čitani danas, s odmakom od 10 do 15 godina, bez pretjerivanja zvuče proročanski. Autor ne robuje političkoj korektnosti i ne libi se naz-

vati stvari pravim imenom. Ne bježi od neugodnih istina, no čini to upravo zato jer je govorenje istine preduvjet razumijevanja i stvarnog dijaloga i mirotvorstva.“ **A.P.**

Ljudi, kamo to idemo?

Skrećemo u nove tehnologije u nadi da ćemo ispuniti prazninu, ali kako tehnologija ide gore, naš emocionalni život se pogoršava.

U prošloj sam kolumni pisao o izuzetno zanimljivoj američkoj autorici Sherry Turkle i jednoj od njezinih knjiga „Sami zajedno“. Ne sumnjam da su mnogi od vas otišli u prvu knjižnicu i pokušali pronaći njezinu knjigu, možda na njemačkom, možda u američkom izvorniku, ali mi se nekako izglednijim i vjerojatnijim čini da ste upisali (ulipkali) njezino ime i prezime na nekoj od tražilica, pročitali poneku recenziju ili pogledali pokoji videoisječak koji nam nudi virtualni svijet... Ipak ste vi novi naraštaj, naraštaj koji vrlo suvereno koristi i vrlo suvereno – barem tako misli – „živi“ virtualni svijet i u njemu se kreće kao riba u vodi, o čemu sam pisao u prošloj kolumni. No, ako ste naišli samo na promidžbeni tekst hrvatskoga izdavača njezine knjige, sigurno ste si postavili pitanje koje sam preuzeo upravo iz toga promidžbenoga teksta i stavio u naslov ovoga priloga. Sadržan je u rečenici koja na najbolji način opisuje knjigu: „Ovo vrlo brižljivo i stručno, ali svakome razumljivo napisano djelo predstavlja zapravo implicitni vapaj: ljudi, kamo to idemo?“

Vapaj ili pitanje?

Nakon toga – mogli bismo reći – vapaja pretvorenoga u pitanje taj tekst počinje nabranjem: „Facebook. Twitter. SecondLife. 'Pametni' telefoni. Robotski kućni ljubimci. Robotski ljubavnici“, te nastavlja ne samo tvrdnjama, nego nas poliče i na postavljanje pitanja: „Prije trideset godina pitali smo se za što će se koristiti računala. Sada je pitanje za što ih ne bismo koristili. Tehnologija obećava da možemo činiti bilo što s bilo kim od bilo kuda. Ali nas također iscrpljuje jer se trudimo učiniti sve od svuda. Počinjemo osjećati iscrpljenost od života koji tehnologija omogućuje. Možda smo slobodni raditi s bilo kojeg mjesta, ali također smo skloni usamljenosti. Skrećemo u nove tehnologije u nadi da ćemo ispuniti prazninu, ali kako tehnologija ide gore, naš emocionalni život se pogoršava. Autorica je provodila sustavna opažanja i eksperimente, koristila obilnu literaturu, kako bi opisala sve rašireniju po-

javu odmak ljudi od samih sebe. Njezin cilj je potaknuti zabrinutost zbog sve veće prevlasti tehnologija u privatnim životima djece i odraslih. Na temelju intervjua sa stotinama djece i odraslih, opisuje novi, uznemirujući odnos između prijatelja, ljubavnika, roditelja i djece, i novih nestabilnosti u tome kako razumijemo privatnost i zajednicu, intimnost i samoću. To je priča o emocionalnom pomaku, o rizicima koji su došli nesvjesno. Ali,

to je također priča o nadi, pa čak na mjestima gdje je digitalno zasićenje najveće postoje ljudi, osobito mladi, koji pitaju teška pitanja o povratku na ono što je najbitnije za održavanje izravnih ljudskih veza. Na pragu onoga što Turkle naziva 'robotski trenutak', naši nas uređaji brzo podsjetu da imamo ljudsku svrhu i, možda, ponovno otkrijemo što je ona.“ Ako smo se u prošloj kolumni pitali o tome mijenjaju li se samo tehnologije ili se mijenjaju i ljudi, onda je možda pravo pitanje na koje vas želim potaknuti: A gdje ste tu vi? Kojoj skupini pripadate: onoj koja se prepustila tim suvremenim „robotima“ (ne priznajući si da je o njima čak i ovisna) ili ste pak u skupini koja gaji nadu da ćemo – svi zajedno – ponovno otkriti da imamo „ljudsku svrhu“, ali i „definiciju“ onoga što bi ona točno bila? Naime, neprijeporna je činjenica da svi danas živimo u doba digitalne kulture i da smo svi svjesni fenomena umrežavanja, odnosno činjenice da (i svoj) život provodimo u digitalnom i virtualnom prostoru. Rijetki su oni koji nemaju „dodira“ s tim virtualnim svijetom. Neki od nas čine to više, neki manje; neki još uvijek uspijevaju kontrolirati vrijeme koje provode u virtualnom prostoru, neki možda već

osjećaju i prve simptome i bore se protiv ovisnosti o virtualnom svijetu.

Trese li vas strah od propuštanja?

Sve je jasnije da mladi naraštaji – ali i odrasli – mijenjaju i obrasce svoga ponašanja. Ali, ta digitalna kultura mijenja i obrasce naše komunikacije, a „virtualna zbilja“ – o kojoj pišu mnogi znanstvenici kao svojevrsnom oksimoronu – sve je više prisutna kao kultura simulacije, bilo internetske bilo robotičke, koja prema Sherry Turkle ima utjecaja ponajprije na djecu i mlade koje je istraživala. Ona na temelju brojnih primjera iz svojih terenskih istraživanja, ali i kliničkih promatranja, pokazuje kako nas je tehnologija zapravo „preoblikovala“ i koliko smo u odnosu na naše virtualne odnose pojednostavili, pa čak i „suzili“ i u velikoj mjeri smanjili drugu vrstu, da tako kažemo tradicionalnih – a zapravo pravih odnosa – tj. odnose sa stvarnim ljudima, s onima koji nas okružuju – s kojima živimo kao da ne živimo. Je li riječ o pretjerivanju? Ako mislite da je to pretjerivanje odgovorite sami sebi na ova pitanja koja postavlja Vlatka Kolarević: Jeste li na društvenim mrežama već nekoliko trenutaka nakon buđenja? Provjeravate li elektroničku poštu – s krevetom, prije spavanja, i ujutro čim otvorite oči? Živate li na netu čak i kad ste na godišnjem? Volite li svoje trenutke sreće dijeliti s virtualnim prijateljima? Dijelite li statuse, fotografije i svoj životni stil, gradeći tako virtualni identitet u kojem nema mjesta velikim problemima?

Ako ste na ova pitanja odgovorili potvrdno, onda vam Vlatka Kolarević poručuje da ste se „vjerojatno razboljeli, a vaša nova dijagnoza glasi: FoMo.“ To je nova pošast koja je zahvatila zapadnu civilizaciju, pun je naziv dijagnoze na engleskom „fear of missing out“, a mi ga prevodimo sa „strah od propuštanja“. Bojite li se i vi – kada niste online – da ćete nešto propustiti? Ne bojte se: mi nećemo ništa propustiti, pa ćemo o tom poremećaju (i ne samo o njemu) nastaviti razmišljati u sljedećem broju. Nastojeci, dakako, pronaći protuljek.

Danijel Labaš

HKZ REUTUNGEN

Nastavak sa str. 18

vlč. Antom Kutlešom, vlč. Božom Polićem, voditeljem susjedne hrvatske katoličke zajednice Balingen i vlč. Senkom Antunovićem, župnikom župe Kraljice neba i zemlje u Pločama. Ovogodišnje svečano prvopričesničko slavlje pripravljeno je za 29 prvopričesnika. Prvopričesničko slavlje za geslo je imalo lik i djelo Milosrdnog Oca – u duhu Svete godine milosrđa. U prigodnoj homiliji, vlč. Ivica je pozvao prvopričesnike da budu upravo takvi – milosrdni prema svojim obiteljima, zajednici. Pozvao je sve okupljene, posebice roditelje, da u odgoju svoje djece budu milosrdni. Slavljenje se očitavalo kroz molitvu i radosnu pjesmu djece, ponajprije ovogodišnjih prvopričesnika. Pjevanjem i lijepim repertoarom slavlje su uzveličali mladi iz te tri zajednice, koji su se okupili u prigodni zbor mladih. Nakon euharistijskoga slavlja procesija s prvopričesnicima, s. Mirjam Laco, svećenicima i ministrantima je pošla prema glavnom izlazu crkve, gdje je načinjena zajednička fotografija. Prvopričesnicima su uručene uspomene na taj veliki i lijepi dan, te prigodni darovi. **Ivica Zrno**

NJEMAČKA

Proslavljeno Tijelovo

Slikar: Imb

Svetkovina Presvetog Tijela i Krvi Kristove svečano je proslavljena, u četvrtak 26. svibnja, diljem Njemačke. Toga dana u procesiji i misnom slavlju sudjeluju i brojni vjernici iz hrvatskih katoličkih misija i zajednica u Njemačkoj zajedno s njemačkim i drugim vjernicima. Svečano je bilo i u Frankfurtu. Misno slavlje predvodio je apostolski administrator u Biskupiji Limburg, pomoćni biskup Manfred Grothe, a u slavlju su molitvom i pjesmom sudjelovali i vjernici iz te hrvatske župe u hessenskoj metropoli.

NAGRADNA KRIŽALKA

Velika Gospa

Rješenje pošaljite najkasnije do 30. kolovoza

Velika Gospa dan je svetkovine uznesenja 1, 2, 3, 4	Belgija	Pokrajina u Francuskoj	Prizemljiti se	Hrvatski plesač i redatelj Valenta	Američki književnik Hunter	Natrij	Španjolska	Marifil Soldo	Oruđe za rezanje i klanje	Srebro	Dio čovječjega tijela	Bivša glumica Majić (redovnica)	Tla-komjer	Žutosmeda boja
1								4						
Uznesena na nebo dužim i tijelom	Trava koja se kosi u jasen	2					Zgoditak Crvenkast, rumen							
Dernjava, vriska						Vrsta žita				Sitne morske ribe	3			
						Ante Ivas								
Uzročni veznik				Školovaje					Vremešan, star „Rabat“					
				San (umanj.)										
Glumac Bešlić					Polyotok na Jadranu Grafički znak zaton						Američij			Nadimak Rihanne
											Okat čovjek			
Divovski tropski gušter									Sedamnaesto grčko slovo			Erbij		
												Japanske biseranke		
Rimska jedinica	Četka potvrdna riječ I. Tijardović								Govariti ikavski					
Navod									Vrsta lovačkog psa					
Znanost o moralu									Bakresci, jetkači					

BIETIGHEIM-BISSINGEN

Pedeseta obljetnica braka

U Hrvatskoj katoličkoj zajednici Bietigheim-Bissingen, u subotu 21. svibnja, bilo je osobito svečano. U crkvi Sv. Lovre u 12 sati župnik fra Josip Bebić predvodio je misno slavlje u povodu 50. obljetnice braka Milke i Milana Vodopija. Milka, rođena Propadalo, i Milan Vodopija vjenčali su se u svetištu Sv. Ive u Podhumu (BiH) 21. svibnja 1966. Poznawali su se od djetinjstva, rasti jedno uz drugo, a u bračnoj zajednici, zasnovanoj ponajprije na ljubavi i vjeri u Krista Uskrsloga, rodilo se troje djece, dvojica sinova i kći, a poslije i četvero unučadi.

„Obljetnice su uvijek prigoda“, istaknuo je župnik fra Josip, „da Gospodinu izrekemo Hvala na svemu što nam je u životu darovao i od čega nas je sačuvao. Nema boljeg načina za izricanje hvala Gospodinu od slavljenja sv. mise.“ Razmatrajući Pavlovu posla-

nicu Korinćanima, koju se čita u prigodi svakog vjenčanja, župnik je u propovijedi rekao kako se u tom hvalospjevu ljubavi krije formula za ustrajnost i blagoslov u svakome braku. Milan i Milka Vodopija svjedoče svojom 50. obljetnicom da su dobro slušali što Pavlova poslanica nalaže te da su sve te godine bili dobrotvori, ponizni, strpljivi, velikodušni, optimistični, nesebični, ljubazni... Pitajući gospodu Milku bi li se ponovno udala za Milana da se ponovno rodi, odlučno je rekla: „Bih, ponovno bih se udala za Milana!“ Vjernici zajednice Bietigheim-Bissingen, vođeni župnikom fra Josipom, iskrenom molitvom preporučili su slavljenike Vodopija Providnosti, slaveći s njima nakon mise i za zajedničkim stolom. Neka se Gospodin proslavi po njima i po svima nama, u vijeku vjekova, zaključio je fra svoj svećarski blagoslov.

Supružnici Milka i Milan Vodopija

IZ CRKVE U SVIJETU

Nastavak sa str. 4

zatvara u ograde“. Bolest u Kristu nalazi svoj posljednji smisao. Za kulturu uživanja „bolesnik ne može biti sretan“, ali protiv „patologije tuge“ rješenje je „ljubiti unatoč svemu“, rekao je Sveti Otac i potom upozorio na doba u kojemu živimo danas, a u kojemu je „briga za tijelo postala masovni mit, pa stoga i gospodarski pothvat“, pa se stoga ono što je nesavršeno mora skrivati. Međutim, čovjek koji zatvori oči pred bolešću i poteškoćama živi u iluziji, jer ne shvaća pravi smisao života koji sa sobom nosi i prihvaćanje patnje i ograničenja. Međutim, danas se zbog toga smatra da bolesna osoba ili osoba s invaliditetom ne može biti sretna, jer nije u stanju „ostvariti životni stil nametnut kulturom uživanja i zabave.“ No, ne postoji samo fizička patnja: danas je jedna od najčešćih patologija ona koja se tiče duha, a Papa ju je nazvao „patologijom tuge“. Znanost ne može izliječiti sve ljudske probleme i patnje, i pogrešno je oslanjati se isključivo na znanstvena i medicinska postignuća. Zato je svima bolesnima potrebno dati i nešto drugo – ljubav i „terapiju osmijeha“: „Koliko se osobe s invaliditetom i one koje pate ponovno otvaraju životu čim otkriju da ih se voli! I koliko ljubavi može izviriti iz srca samo zbog jednoga osmijeha! Terapija osm-

jeha“ jednako je važna, a Papa ju je „dijelio“ još dugo na Trgu svetoga Petra poslije mise, pozdravljajući bolesne i invalide, osobe s fizičkim, psihičkim i intelektualnim poteškoćama koje su s velikom radošću sudjelovale na svome jubileju.

Apostol i poslužitelj

A s ne manjom radošću svoj su jubilej 29. svibnja proslavili i trajni dakoni sa svojim obiteljima. „Dva pojma, apostol i sluga, pripadaju zajedno, nikada ne mogu biti razdvojeni; oni su kao dva lica iste medalje: onaj tko naviješta Isusa pozvan je služiti, a tko služi naviješta Isusa“, poručio je u homiliji Papa dakonima koje uobičajeno nazivamo i poslužiteljima. „Isusov učenik ne može ići različitim putem od svoga Učitelja, već ako želi naviještati mora ga slijediti, kao što je učinio Pavao: žudjeti postati sluga. Drugim riječima, ako je evangelizirati poslanje povjerenost svakome kršćaninu u krštenju, služiti je stil kojim treba živjeti to poslanje, jedini način da se bude Isusov učenik. Njegov je svjedok onaj tko čini kao on: onaj tko služi braći i sestrama, ne umarajući se od poniznoga Krista, ne umarajući se od kršćanskoga života koji je život služenja“, rekao je Papa i podijelio sa trajnim dakonima svoju tugu zbog toga što u nekim župama postoji radno vrijeme: „Meni se stegne srce kada

vidim radno vrijeme u župama: 'Od tada do tada'. A poslije? Vrata nisu otvorena, nema svećenika, nema dakona, nema laika koji bi primio ljude ... To boli. Zanimariti, ići izvan radnoga vremena: imati tu hrabrost, zanemariti - ići izvan - radnog vremena. Tako, dragi dakoni, živeći u raspoloživosti, vaše će služenje biti lišeno svake proračunatosti i evandeoski plodno.“ Kako je dakona pozvao da rade ne vodeći računa o radnom vremenu, tako im je u Godini milosrđa još jednom poručio: Budite blagi! „Blagost je jedna od krjeposti dakona. Kada je dakon blag, onda je sluga i ne igra se 'oponašanja' svećenika, ne, on je blag“, rekao je Papa i poručio: „I nikada ne vikati, nikada. Tako, dragi dakoni, u blagosti sazret će vaše zvanje poslužitelja ljubavi. (...) A kada služite na euharistijskom stolu, tamo ćete naći prisutnost Isusa koji vam se daruje, kako biste se vi darovali drugima. Tako, otvoreni u životu, blaga srca i u stalnome dijalogu s Isusom nećete se bojati biti Kristovi sluga, susretati i milovati Gospodinovo tijelo u siromašnima današnjice“, zaključio je Papa propovijed posvećenu dakonima. Prema podacima iz 2014. Katolička Crkva ima 45 tisuća stalnih dakona. Njihov je broj od 2005. godine porastao za trećinu, a najveći prirast imala je Europa u kojoj djeluje njih 15 tisuća.

M. K.

Abraham Lincoln i Jure

Galami učitelj na Juru:

– Znaš li ti, Jure, da je Abraham Lincoln u tvojim godinama bio izvrstan učenik?

Nato će Jure: – A znate li Vi, učitelju, da je Abraham Lincoln u Vašim godinama bio predsjednik Amerike.

Jasna

Dečko: – Previše si ljubomorna, nisi mi jasna.

Djevojka: – Nisam ljubomorna, a koja ti je ta Jasna?

Truba

Kaže dečko curi:

– Idemo u kino. Potrubit ću ispod tvog prozora u 18 sati.
– Super! Koji auto imaš?
– Nemam auto, imam samo trubul?!

Šala

– Kad kažem da sam „bila lijepa“, to je prošlo vrijeme, a kad kažem „lijepa sam“, to je što, Perice?”

Perica:

– To je šala, učiteljice!?

Rimljani

Pita učiteljica Ivicu:

– Što znaš o starim Rimljanima?
– Znam samo da su svi pomrli!?!
– A zašto su pomrli?
– Pa zato što su bili stari!?!

Dva pitanja

Ivica: – Tata, smijem li ti postaviti dva pitanja?

Tata: – Smiješ, sine.

Ivica: – Hoćeš li mi povisiti džeparac i zašto nećeš!?!

Pet „trikova“ za novopečene roditelje

Postoje li krize među parovima nakon dolaska djeteta? Postoje velike promjene, ali ne uvijek i krize.

Majčinstvo/očinstvo ima izvanrednu moć da ujedni par, da ga učini zrelijim i solidarnijim. Potrebni su samo trud i napor oba partnera, stoga:

1. Treba se prisjetiti da žene trebaju svoje muževe (u toj fazi) više nego ikada prije. Ne da budu sažaljevene, nego da budu podržane. Ne prave se da su žrtve. Nose se s gomilom emocija pa muškarci trebaju biti strepljivi i pružati im svu moguću ljubav.

2. Pokušajte biti snaga jedno drugome, poput svjetla u tami, kad je dijete bolesno, kad se dogode problemi na poslu... U ovoj novoj fazi braka potrebno je veliko razumijevanje i velikodušna doza ljubavi.

3. Razgovarajte! Recite jedno drugom što osjećate, pogotovo muškarci, koji se inače teže izražavaju. Nema ništa loše u tome da kažete vašoj supruzi da vam nedostaje, da vas hvata

nostalgija za vašim trenucima u dvoje. S ljubavlju, sve je pokriveno.

4. Ne zapuštajte svoj tjelesni izgled. Umor i nedostatak vremena mogu vas dovesti do zapuštanja, prelaske brige za sebe u drugi plan. Međutim, ovo je važno za odnos para!

5. Maleni sastanci su prioritet! Ako umjesto malenog dara želite dati veliki dar, izdvojite vrijeme za vašeg partnera! Činjenica da ćete ostaviti dijete na čuvanje rodbini ili bliskim osobama na sat ili dva neće vas učiniti lošim roditeljima, ali će vas učiniti odličnim supružnicima.

Dijete je najveći dar ljubavi partnera i jedinstvena veza između majke i oca. Upravo zato ne zaboravite da ste roditelji, ali i par.

Izvor: Aleteia.org (prijevod: Ivana Granić/Borno.net.); ovdje prema www.bitno.net

Soparnik

Sastojci za tijesto: 500 g brašna, 3 žlice maslinovog ulja, 1/2 žličice soli, 250 ml vode.

Sastojci za nadjev: 1 svežanj peršina, 1 kg blitve, 1 vezica mladog luka, 4 češnja češnjaka, maslinovo ulje, sol po ukusu.

Priprema: Blitvu očistiti, odrezati bijelu stabljiku tako da ostane samo zeleni dio lista, oprati i dobro osušiti pa narezati na trakice, odložiti u duboku zdjelu i dodati usitnjeni mladi luk i peršin. Sve zajedno posoliti i preliti maslinovim uljem. Promiješati i odložiti na stranu. Potom zamijesiti tijesto: brašno, malo soli, dvije žlice maslinovog ulja i vode po potrebi. Tijesto se tradicionalno mijesilo rukom, ali može se umijesiti mikserom, dok se ne dobije polutvrdo tijesto (mora se jednostavno izvaditi iz posude, ali da je malo ljepljivo). Podijeliti na dva dijela jednake veličine pa malo ostaviti na stranu da se odmori. Prebaciti tijesto na pobrašnjenu dasku i jednu po jednu razvući u oblik kruga da stane u lim za pečenje. Razvaljanu polovicu tijesta staviti na pobrašljen lim za pečenje uz pomoć valjaka za tijesto pazeći da kora ne pukne i da svuda bude ravnomjerno tanko razvuče-

na. Rasporediti blitvu, pa preklopiti soparnik drugom korom. Drugu koru prstima razvući da bude jednake veličine kao i donja kora, pa obje kore zajedno podviti prema unutra (prema limu za pečenje) i malo prstima pritisnuti. Vilicom izbošiti gornju koru na par mjesta da izlazi para. Soparnik peći u već zagrijanoj pećnici na 200°C oko 20 minuta. Soparnik je pečen kada porumeni. Izvaditi ga iz pećnice te premazati maslinovim uljem u koji se doda protisnuti češnjak.

www.recepti.hr

RJEŠENJE IZ PROŠLOG BROJA

P	R	E	S	V	E	T	O	G	A	□	B	U	S
P	O	R	T	O	□	K	R	I	S	T	O	V	E
□	M	I	T	J	A	□	A	B	A	K	□	J	N
T	A	K	□	N	A	U	K	A	□	A	N	E	T
I	N	A	Č	I	C	A	□	K	I	N	J	I	T
J	I	□	O	K	□	□	□	□	□	□	K	E	N
E	Z	O	P	□	□	□	□	□	□	□	R	□	A
L	A	V	O	R	□	□	□	□	□	□	V	A	T
A	M	A	R	O	□	□	□	□	□	□	I	D	I

Nagrada: Božica Skledar, Kelkheim

HODOČAŠĆE

SINGEN-VILLINGEN

44. hrvatsko hodočašće Gospi u Birnau

Četrdeset četvrto zavjetno hodočašće Hrvata Gospi u Birnau pod geslom „Vjerni Bogu, Gospi i domovini“ održano je, u nedjelju 29. svibnja, u organizaciji Hrvatske katoličke misije Singen-Villingen. Svečano misno slavlje u punoj Gospinoj bazilici u Birnau na Bodenskom jezeru predvodio je apostolski nuncij u Njemačkoj nadbiskup mons. dr. Nikola Eterović. U vjernike iz HKM Singen-Villingen, sudjelovao je i jedan broj vjernika iz drugih hrvatskih misija i zajednica iz toga dijela Njemačke, iz domovine, Austrije i Švicarske.

Prije misnog slavlja išlo se u ophodu od sakristije do u crkvu. U ophodu je išlo i osamanest krizmanika i krizmanika s kumovima i kumama, kojima je tijekom misnog slavlja mons. Eterović podijelio sakrament potvrde. Svečano misno slavlje predvodio je mons. Eterović u zajedništvu s voditeljem HKM Singen-Villingen fra Dinkom Grbavcem i fra Ivanom Matijaševićem. Sve je na početku u ime toga drevnog baroknog Gospina svetišta i cistercijskog samostana pozdravio o. Bruno Metzler, koji je izrazio radost velikim brojem Hrvata i ove godine na hodočašću u Birnau. Potom je izrazio dobrodošlicu mons. Eteroviću. Prigodnu riječ uputio je i fra Dinko, koji je posebno zahvalio ocima cistercitema na gostoprimstvu u svetištu. „Okupili smo se i ove godine na 44. hodočašću Gospi u Birnau, tom malom, ali srcu dragom mjestu. Ovo je mjesto pisalo nacionalnu povijest nas Hrvata izvan domovine. To je nezaobilazno mjesto naših susreta i hodočašćenja. Ovo nam je mjesto vraćalo dostojanstvo iz kojeg smo odlazili podignitih glava, jer se ovdje naš narod daleko od domovine učvršćivao u vjeri i pripadnosti svome rodu.“ Na poseban je način zahvalio mons. Eteroviću na odazivu predvođenja misnog slavlja i podjele sakramenta potvrde. Potom su predstavnici krizmanika pozdravili mons. Eterovića i predali mu sedam crvenih ruža, koje simboliziraju sedam darova Duha Svetoga.

Mons. Eterović je u propovijedi kazao kako mu je posebno drago da može slaviti sv. misu s Hrvatima na

hodočašću u Birnau. „Pozdravljam vas kao apostolski nuncij, predstavnik Svetog Oca u Saveznoj Republici Njemačkoj. Kao predstavnik pape Franje posebno želim pozdraviti vas koji živite u katoličkim obiteljima. Nalazimo se u Godini milosrđa i pozvani smo razmišljati i upoznati veliku bezgraničnu Božju ljubav i Božje milosrđe. Posebno su na to pozvane kršćanske obitelji. Drage obitelji, ustrajte u tom uzvišenom kršćanskom pozivu. Iz obitelji, male Crkve evo i plodova – vaši sinovi i kćeri, koji danas potpuno svjesni prihvaćaju Duha Svetoga u sakramentu sv. potvrde. Ljubav je nešto divno, važno, uzvišeno. To osjećamo, iako ne vidimo. I u sv. potvrdi Duha Svetoga osjećamo. On je ljubav između Boga Stvoritelja i Krista Otku-

kazao je potaknuvši mlade neka uče hrvatski jezik. „Puno sam godina u svijetu i moram govoriti raznim jezicima, ali srcu je najbliži moj materinski hrvatski jezik koji sam naučio u obitelji, a kasnije usavršavao u školi i u župnoj zajednici. Hrvatski je jezik za vas ovdje posebno važan. Zato posvetite truda dok ste mladi da ga dobro naučite. Jezik je prozor u jednu kulturu. Što više jezika znamo, to više vrijedimo, to više možemo biti na službu i nama i drugima. Svi ste vi ovdje pozvani biti veleposlanici vaše prve domovine Hrvatske i vaše druge domovine Njemačke. Neka vam Duh Sveti udijeli dar ljubavi i vjere da budete Kristovi svjedoci cijeli život! Vjera je važan dar koji možemo dijeliti s drugima. Vjera je veliko bogatstvo ko-

Krizmanici s nuncijem mons. Nikolom Eterovićem, fra Dinkom Grbavcem i fra Ivanom Matijaševićem

pitelja, a Duh Sveti je Posvetitelj. Postoje dva važna znaka preko kojih će Duh Sveti molitvom Crkve ući u svakoga od vas, krizmanici, u vaša srca, u cijelo vaše žiće. Prvi znak je polaganje ruku, a drugi je mazanje sv. uljem krizme“, kazao je dodavši kako će krizmanici biti pomazani Duhom Svetim da bi bili proroci, kraljevi i svećenici. „Postoji opće svećenstvo svih vjernika. Ono se razlikuje od ministrijalnog svećenstva koje imaju biskupi i svećenici, a svećenstvo biskupa i svećenika je službi Božjeg naroda.“ Posebno je istaknuo od sedam darova Duha Svetoga dar ljubavi istaknuvši kako ona mora naći svoje posebno zaštićeno mjesto u obitelji. „Ljubav je jezik koji svi razumijemo“,

je moramo živjeti i naviještati drugima“, kazao je mons. Eterović u propovijedi. Prije podjele sakramenta potvrde bila je obnova krsnih obećanja. Nakon primanja sakramenta potvrde predstavnici krizmanika mons. Eteroviću zahvalili na podjeli sakramenta sv. potvrde te su mu uručili dar. Mons. Eterović je krizmanicima darovao krunice, a na kraju je u ime Svetoga Oca okupljenoj zajednici podijelio apostolski blagoslov. Misno slavlje uvečao je zbor HKM Singen-Villingen pod vodstvom i orguljskom pratnjom pastoralnog suradnika u toj misiji Darija Mrnjavca. Vjernici su svojim darom na kraju mise mogli sudjelovati u obnovi vodotornja u Vukovaru.

Tekst i snimka: Adolf Polegubić

MARIJANSKI ZAVJET ZA DOMOVINU

Zavjetno hodočašće za Domovinu

Hodočasnička ruta kreće **12. lipnja 2016. iz Katedrale u Osijeku**, preko Aljmaša, Vukovara, a završava se **25. kolovoza 2016. na Srđu kod Dubrovnika**. Cilj je na tom putu spojiti što veći broj važnijih svetišta, preko Zagreba, Rijeke, i Dalmacijom. Ove godine izdajemo hodočasničke putovnice kao dokument kojim se bilježi prolazak hodočasničkim putem te na kraju prijednog puta, dobiva se hodočasnička diploma.

Za sve dodatne informacije i online prijave:
WWW.MARIJANSKIZAVJET.HR | 095/7413334